

CYNGOR SIR YNYS MÔN

ADRODDIAD I:	PWYLLGOR GWAITH
DYDDIAD:	19 RHAGFYR 2016
PWNC:	DATGANIAD AR STRATEGAETH RHEOLI'R TRYSORLYS 2017/18
SWYDDOG(ION) ARWEINIOL:	MARC JONES
SWYDDOG CYSWLLT:	GARETH ROBERTS (FFÔN: EST. 2675)

Natur a rheswm dros adrodd

I'w adolygu – yn gyson â chyfarwyddyd proffesiynol.

Natur a rheswm dros adrodd

Mae'n ofynnol i'r Cyngor weithredu arferion gorau yn unol â Chôd Ymarfer y Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifiaeth (CIPFA) ar faterion Rheoli Trysorlys. Mae'r Côt yn argymhell y dylai'r Aelodau sgrwintneiddio'r Datganiad ar y Strategaeth Rheoli'r Trysorlys cyn iddo gael ei fabwysiadu (sy'n cynnwys y Strategaeth Fuddsoddi Flynyddol, Datganiad Polisi MRP Blynnyddol, y Datganiad ar y Polisi Rheoli Trysorlys blynnyddol a'r Cynllun Dirprwyo ar Rheoli Trysorlys). Yn unol â chynllun dirprwyo'r Awdurdod, y Pwyllgor Archwilio sy'n gyfrifol am y swyddogaeth hon, a cyflwynwyd Anecs A o'r adroddiad yma i'r Pwyllgor Archwilio ar 6 Rhagfyr 2016. Cydymffurfir yr adroddiad yma â'r Cynllun Dirprwyo ar Reoli Trysorlys 2016/17, sydd angen i'r pwyllgor yma dderbyn ac adolygu'r adroddiad cyn iddo cael ei basio i'r Cyngor llawn i'w gymeradwyo. Mae'r adroddiad yma'n rhedeg ochr yn ochr ag adroddiadau cyllideb cyfalaf a referniw fel rhan o'r broses gosod y gyllideb 2017/18.

A - Argymhelliad/Argymhellion a Rheswm/Rhesymau

1. Cyflwynwyd yr adroddiad a'r Atodiad yma (fel manylir yn y rhan uchod a rhannau 2 i 4 isod ac yn cynnwys Atodiad A) i'r Pwyllgor Archwilio ar 6 Rhagfyr 2016. Penderfynodd y Pwyllgor i:-
  - Nodi cynnwys yr adroddiad; a
  - Cymeradwyo'r Datganiad Strategaeth Rheoli Trysorlys (yn cynnwys y Dangosyddion Pwyllgor a rhai Rheoli Trysorlys) [Atodiad A] ar gyfer 2017/18.

Ni benderfynodd y Pwyllgor Archwilio i basio unrhyw sylwadau neu argymhellion ymlaen i'r Pwyllgor yma.
2. Mae Côt Ymarfer CIPFA ar Reoli Trysorlys (Adran 7) yn argymhell y dylid cymeradwyo, dogfennu a monitro Arferion Rheoli Trysorlys yr Awdurdod. Mae'n dweud hefyd mai mater ar gyfer penderfyniad lleol yw natur a maint ymwneud corff cyfrifol unrhyw sefydliad o ran cymeradwyo a monitro ei Bolisiâu Rheoli Trysorlys a'r atodlenni cysylltiedig ac mae'n cydnabod hefyd y gellir dirprwyo'r swyddogaeth hon mewn rhai sefydliadau i'r swyddog cyfrifol. Ym mhob achos, dylai fod yn destun sgrwintini gan y corff cyfrifol yn dilyn argymhellion gan y swyddog cyfrifol. Yn y gorffennol, nid oedd gan yr Awdurdod Bolisiâu Rheoli Trysorlys wedi eu dogfennu ond mae'r Awdurdod bellach wedi cynhyrchu Bolisiâu Rheoli Trysorlys ac fe'u cyflwynir i'r Pwyllgor Archwilio ar y 6ed o Ragfyr.
3. O ran diweddariadau i'r Datganiad ar y Strategaeth Rheoli Trysorlys, yr unig newid y bwriedir ei wneud i egwyddorion a pholisiâu craidd Datganiad 2016/17 yw cynnwys Cronfeydd Marchnad Ariannol fel opsiwn buddsoddi ychwanegol i'r Meini Prawf Gwrth-barti (Atodiad 6). Y rheswm dros hyn yw creu opsiynau diogel ychwanegol ar gyfer buddsoddiadau'r Cyngor. Dim ond Cronfeydd Marchnad Ariannol graddfa AAA fydd yn cael eu defnyddio.

4. Ar 10 Tachwedd 2016, cyfanswm benthyciadau allanol y Cyngor oedd £110.7m, disgwylir mai hyn fydd y sefyllfa ar 31 Mawrth, 2017. Mae'r benthyciadau yn cynnwys rhai cyfradd sefydlog a chyfradd amrywiol. Roedd y benthyciadau graddfa sefydlog yn £110.5m gydag oes gyfartalog o 22 blynedd a graddfa log o 5.41% ar gyfartaledd. Roedd y benthyciadau graddfa amrywiol yn £0.2m gydag oes gyfartalog o 9 mlynedd a graddfa log o 9.41% ar gyfartaledd. Rhagwelir mai £6.0 fydd cost benthycia, sef y llog sy'n daladwy ar fenthyciadau cyfredol, ar gyfer 2016/17 a hynny ar gyfer y Gronfa Gyffredinol (£4.0m) a'r CRT (£2.0m). Yn ogystal, bydd Darpariaeth Isafswm Refeniw (MRP), sef taliad refeniw i dalu elfen o'r gwariant cyfalaf sydd wedi cronni bob blwyddyn (Atodiad 2). Yn 2016/17, bydd y taliad hwn yn £4.4m ar gyfer y Gronfa Gyffredinol (£3.5m) a'r CRT (£0.9m). Golyga hyn y bydd y Gofyniad Cyllido Cyfalaf (sef yr angen sylfaenol i fenthycia i gyllido'r rhaglen gyfalaf) yn £135.5m ar ddiwedd y flwyddyn ac y bydd y Cyngor wedi benthycia'n fewnol (gweler rhan 3.3.1) £24.8m erbyn diwedd y flwyddyn.

Ar 10 Tachwedd 2016, roedd cyfanswm buddsoddiadau'r Cyngor yn £20.3m, gyda graddfa dychwelyd gyfartalog o 0.33% a'r cyfanswm cyfartalog ar gyfer y flwyddyn hyd yma yw £20.8m. Wrth i fenthycia mewnol gynyddu, mae balansau buddsoddiadau'n lleihau.

5. Argymhellion:

5.1 Nodi cynnwys yr adroddiad.

5.2 Cymeradwyo cynnwys, a'r rhagdybiaethau a'r cynigion ynddo, y Datganiad Strategaeth Rheoli Trysorlys (yn cynnwys y Dangosyddion Pwyllog a rhai Rheoli Trysorlys) ar gyfer 2017/18 (Atodiad A i'r adroddiad hon).

5.3 Pasio unrhyw sylwadau a/neu argymhellion i'r Cyngor Sir.

B – Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a beth oedd eich rhesymau dros eu gwrthod ac/neu ddewis yr opsiwn hwn?

d/b

C - Am ba reswm y mae hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?

I gydymffurfio â phroses gosod y gyllideb yr Awdurdod a Chynllun Dirprwyo Rheoli Trysorlys.

CH - A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â'r polisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?

Ydyw

D - A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?

Ydyw

DD – Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori?

Beth oedd eu sylwadau?

1	Prif Weithredwr / Uwch Dîm Arweinyddiaeth (UDA)(mandadol)	
2	Cyllid / Adran 151(mandadol)	d/b – adroddiad Swyddog Adran 151 yw hwn.
3	Cyfreithiol / Swyddog Monitro (mandadol)	
4	Adnoddau Dynol (AD)	
5	Eiddo	
6	Technoleg Gwybodaeth Cyfathrebu (TGCh)	
7	Sgriwtini	
8	Aelodau Lleol	
9	Unrhyw gyrrff allanol / arall/eraill	
E – Risgiau ac unrhyw gamau lliniaru (os yn berthnasol)		
1	Economaidd	
2	Gwrthdodi	
3	Trosedd ac Anhrefn	
4	Amgylcheddol	
5	Cydraddoldebau	
6	Cytundebau Canlyniad	
7	Arall	

F - Atodiadau:

Atodiad A: Datganiad Drafft Strategaeth Rheoli Trysorlys a'r Dangosyddion Pwyllog a Thrysorlys ar gyfer 2017/18.

FF - Papurau Cefndir (cysylltwch os gwelwch yn dda gydag awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):

- Datganiad Strategaeth Rheoli Trysorlys 2016/17 (fel cymeradwywyd gan y Cyngor ar 10 Mawrth 2016)

DATGANIAD STRATEGAETH RHEOLI TRYSORLYS**DATGANIAD AR Y STRATEGAETH FUDDSODDI FLYNYDDOL, Y DATGANIAD POLISI AR Y DDARPARIAETH REFENIW ISAF (DRI) A'R DATGANIAD AR Y STRATEGAETH RHEOLI TRYSORLYS AR GYFER 2017/18****1. Rhagarweiniad****1.1 Cefndir**

Rhaid i'r Cyngor weithredu cyllideb gytbwys sy'n golygu bod rhaid i gyfanswm yr incwm sy'n ddyledus yn ystod y flwyddyn ariannol fod yn ddigonol i gwrdd â gwariant a hefyd, rhaid i'r arian gwirioneddol a ddaw i mewn Fod yn ddigonol i gydbwysu'r arian a fydd yn mynd allan. Rhan allweddol o'r gweithgareddau rheoli trysorlys yw sicrhau bod y llif arian hwn wedi ei gynllunio'n ddigonol a bod arian ar gael pan mae ei angen. Caiff arian sydd dros ben ei fuddsoddi mewn gwrth-bartion neu offerynnau risg isel sy'n cydfynd â pholisi'r Cyngor i leihau risg gan sicrhau hylifedd digonol cyn ystyried y dychweliad ar fuddsoddiadau.

Ail brif swyddogaeth y gwasanaeth rheoli trysorlys yw cyllido cynlluniau cyfalaf y Cyngor. Mae'r cynlluniau cyfalaf hyn yn darparu canllawiau ar gyfer anghenion benthycar'r Cyngor, sef cynllunio llif arian ar gyfer y tymor hwy mewn gwirionedd er mwyn sicrhau fod y Cyngor yn gallu cwrdd â'i oblygiadau o ran gwariant cyfalaf. Gall rheoli'r arian tymor hwy olygu trefnu benthyciadau ar gyfer y tymor hir neu'r tymor byr neu ddefnyddio gwargedion llif arian am dymor hwy. O bryd i'w gilydd, gellir ailstrwythuro dyledion i gwrdd â risgiau neu amcanion cost y Cyngor.

Yn benodol, rhaid i awdurdod lleol glandro ei ofynion cyllidebol ar gyfer pob blwyddyn ariannol i gynnwys y costau refeniw sy'n llifo o benderfyniadau ynghylch cyllido cyfalaf. Mae hyn yn golygu cyfyngu:-

- cynnydd mewn costau refeniw yn sgil ffioedd llog uwch, oherwydd benthycia ychwanegol i gyllido gwariant cyfalaf, ac
- unrhyw gynnydd mewn costau rhedeg prosiectau cyfalaf newydd, i lefel sy'n fforddiadwy o ran incwm rhagamcanedig y Cyngor.

Mae'r Datganiad ar y Polisi Rheoli Trysorlys yn diffinio'r polisiau ac amcanion y gweithgareddau rheoli trysorlys. Gweler Atodiad 10.

1.2 Gofynion o ran cyflwyno adroddiadau

Rhaid i'r Cyngor dderbyn a chymeradwyo o leiaf dri phrif adroddiad bob blwyddyn sy'n ymgorffori amrediad o bolisiau, amcangyfrifon a ffigyrau gwirioneddol. Rhaid i'r adroddiadau hyn gael eu sgrwttinieddio'n ddigonol gan bwyllgor cyn cael eu hargymell i'r Cyngor. Y Pwyllgor Archwilio sy'n gyfrifol am gyflawni'r swyddogaeth hon.

Dangosyddion Pwyllgor a Rheoli Trysorlys a'r Strategaeth Trysorlys - Mae'r adroddiad cyntaf a'r un pwysicaf yn cynnwys:-

- y Strategaeth Rheoli Trysorlys (sut bydd y buddsoddiadau a'r benthyciadau'n cael eu trefnu) gan gynnwys dangosyddion rheoli trysorlys;
- Strategaeth Fuddsoddi (canllawiau ynghylch sut y dylid rheoli buddsoddiadau);
- Polisi Darpariaeth Refeniw Isaf (sut mae gwariant cyfalaf gweddilliol yn cael ei drosglwyddo i refeniw dros gyfnod o amser); a
- Datganiad ar y Polisi Rheoli Trysorlys (diffiniad o'r polisiau ac amcanion y swyddogaeth rheoli trysorlys); a
- Cynlluniau cyfalaf (gan gynnwys y dangosyddion darbodus cysylltiedig).

Adroddiad Rheoli Trysorlys Canol Blwyddyn - Bydd hwn yn rhoi diweddariad i'r Aelodau ynghylch cynnydd o ran y sefyllfa gyfalaf, gan ddiwygio'r dangosyddion pwylllog yn ôl yr angen gan nodi a yw'r strategaeth trysorlys yn cwrdd â'i amcanion ynteu a oes angen adolygu unrhyw bolisiau.

Adroddiad Trysorlys Blyneddol – Yn hwn, ceir manylion ynghylch detholiad o ddangosyddion darbodus a thrysorlys gwirioneddol a gweithgareddau rheoli trysorlys gwirioneddol o gymharu â'r amcangyfrifon yn y strategaeth.

1.3 Strategaeth Rheoli Trysorlys ar gyfer 2017/18

Mae'r strategaeth ar gyfer 2017/18 yn ymwneud â dau brif faes:-

Materion Cyfalaf

- y cynlluniau cyfalaf a'r dangosyddion pwylllog; a
- y strategaeth darpariaeth refeniw isaf (DRI).

Materion Rheoli Trysorlys

- y sefyllfa gyfredol o ran y trysorlys;
- dangosyddion rheoli trysorlys a fydd yn cyfyngu ar risg a gweithgareddau trysorlys y Cyngor;
- y rhagolygon o ran cyfraddau llog;
- y strategaeth fenthycu;
- polisi ar fenthycu cyn i'r angen godi;
- ail-raglennu dyledion;
- y strategaeth fuddsoddi;
- polisi teilyngdod credyd; a
- polisi ar ddefnyddio darparwyr gwasanaeth allanol.

Mae'r elfennau hyn yn cwrdd â gofynion Deddf Llywodraeth Leol 2003, Côt Darbodus CIPFA, Canllawiau DRI Llywodraeth Cymru, Côt Rheoli Trysorlys CIPFA a Chanllawiau Buddsoddi Llywodraeth Cymru.

1.4 Hyfforddiant

Dan Côt CIPFA mae'n ofynnol fod y swyddog cyfrifol yn sicrhau bod Aelodau â chyfrifoldeb am reoli trysorlys yn derbyn hyfforddiant digonol mewn materion rheoli trysorlys. Mae hyn yn arbennig o berthnasol i Aelodau sy'n gyfrifol am sgrwtini. Er mwyn cefnogi aelodau'r Pwyllgor Archwilio yn eu swyddogaeth sgrwtini, cafodd aelodau'r pwyllgor hyfforddiant ar faterion rheoli trysorlys gan yr ymgynghorwyr rheoli trysorlys penodedig ar 9 Tachwedd 2016. Bydd hyfforddiant pellach yn cael ei drefnu pan fydd angen hynny.

Mae anghenion hyfforddi swyddogion rheoli trysorlys yn cael eu hadolygu ac yn cael sylw'n rheolaidd.

1.5 Ymgynghorwyr Rheoli Trysorlys

Mae'r Cyngor yn defnyddio Capita Asset Services, Treasury Solutions (cyfeirir atynt o hyn ymlaen fel Capita) fel ymgynghorwyr allanol ar faterion rheoli trysorlys. Yn unol â rheoliadau caffael, cafodd y tendr ar gyfer y gwasanaeth ymgynghori ar Reoli Trysorlys ei hysbysebu ar gyfer y cyfnod rhwng 1 Ebrill 2016 a 31 Mawrth 2019 gydag opsiwn i ymestyn y cytundeb am 2 flynedd a Capita Asset Services gyflwynodd y tendr llwyddiannus.

Mae'r Cyngor yn cydnabod bod y cyfrifoldeb am benderfyniadau rheoli trysorlys yn fater i'r sefydliad bob amser a bydd yn sicrhau nad yw'n dibynnu gormod ar ein darparwyr gwasanaeth allanol.

Mae'n cydnabod hefyd bod gwerth mewn cyflogi darparwyr allanol ar gyfer gwasanaethau rheoli trysorlys er mwyn cael mynediad i adnoddau a sgiliau arbenigol. Bydd y Cyngor yn sicrhau bod telerau eu penodiad a'r dulliau a ddefnyddir ar gyfer asesu eu gwerth yn cael eu cytuno a'u dogfennu'n briodol a'u hadolygu'n rheolaidd hefyd.

1.6 Mabwysiadu'r Côt

Rhaid i'r Cyngor nodi a yw wedi mabwysiadu Côt Ymarfer CIPFA ar Reoli Trysorlys. Mae'r Côt cyfredol, sef un 2011 eisoes wedi cael ei fabwysiadu gan y Cyngor ac o'r herwydd, nid oes angen diweddariad ar gyfer 2016/17. Yn ogystal, mae'r awdurdod yn dilyn y canllawiau yng Nghôd Darbodus CIPFA 2013 sy'n ategu'r côd ymarfer ar Reoli Trysorlys.

2. Ystyriaethau Cyfalaf

Cynlluniau gwariant cyfalaf y Cyngor yw gyrrwyr allweddol gweithgareddau rheoli trysorlys. Caiff allbwn y cynlluniau gwariant cyfalaf ei adlewyrchu yn y dangosyddion darbodus sydd wedi eu dylunio i gynorthwyo'r aelodau i gael trosolwg o'r cynlluniau gwariant cyfalaf a'u cadarnhau.

Caiff y rhagamcanion ynghylch gwariant cyfalaf yr Awdurdod ar gyfer 2016/17 i 2019/20 eu hadlewyrchu yn y Dangosyddion Darbodus (Atodiad 11). Mae'r gwariant rhagamcanedig ar gyfer 2017/18 i 2019/20 yn seiliedig ar y rhaglen gyfalaf ddrafft a gyflwynwyd i'r Pwyllgor Gwaith ar gyfer ei chymeradwyo ar 7 Tachwedd 2016 yn unol â'r Strategaeth Gyfalaf. Mae'r rhagamcanion ar gyfer y blynyddoedd hynny hefyd yn cynnwys y rhagdybiaeth y bydd llithriad o 2016/17 yn cael ei wario'n llawn yn 2017/18.

Bydd y rhaglenni'n gyffredinol yn cael eu cyfyngu i'r hyn sy'n fforddiadwy, o ran y gwariant cyfalaf gwirioneddol ac o ran y goblygiadau refeniw (gweler 1.1 uchod). Gweler y dangosyddion darbodus yn Atodiad 11.

Mae'r tabl isod yn crynhoi'r cynlluniau cyfalaf uchod a'r modd y caiff y cynlluniau hyn eu cyllido drwy adnoddau cyfalaf neu refeniw. Bydd unrhyw ddiffyg o ran adnoddau'n arwain at yr angen i fenthycu, fel y gwelir yn nhabl 3.1.

Gwariant Cyfalaf £'000m	2015/16 Gwirioneddol	2016/17 Amcangyfrif	2017/18 Amcangyfrif	2018/19 Amcangyfrif	2019/20 Amcangyfrif
Dim CRT	16,368	30,911	35,797	38,573	29,031
CRT	27,608	12,151	9,889	7,283	7,523
Cyfanswm	43,976	43,062	45,602	45,856	36,554
Ariennir drwy:					
Derbyniadau cyfalaf	3,818	6,585	1,763	500	500
Grantiau cyfalaf	13,998	14,375	24,942	33,685	24,450
Arian wrth gefn Cyfalaf	115	888	1,070	0	0
Refeniw	2,905	8,936	9,377	4,618	4,858
Angen cyllido net am y flwyddyn	23,140	12,278	8,450	7,053	6,746

3. Benthycia

Bydd y cynlluniau gwariant cyfalaf a nodir yn rhan 2 (uchod) yr adroddiad hwn yn darparu manylion ynghylch gweithgaredd gwasanaeth y Cyngor. Mae'r swyddogaeth rheoli trysorlys yn sicrhau bod arian parod y Cyngor wedi ei drefnu yn unol â'r codau proffesiynol perthnasol, i sicrhau fod arian parod digonol ar gael i gwrdd â'r gweithgaredd gwasanaeth yma. Bydd hyn yn cynnwys trefnu'r llif arian parod a, lle mae'r cynlluniau cyfalaf ei angen, trefnu'r cyfleusterau benthycia priodol. Mae'r strategaeth yn rhoi sylw i'r dangosyddion trysorlys / darbodol perthnasol, y sefyllfa o ran dyledion rwan ac yn y dyfodol, a'r strategaeth fuddsoddi flynyddol.

3.1 Gofynion ar gyfer Benthycia yn Awr ac i'r Dyfodol a Benthyciadau Gwirioneddol

Mae'r symudiadau a ragwelir o ran gofynion cyllid cyfalaf y Cyngor fel a ganlyn:-

AMCANGYFRIF O'R SYMUDIADAU YN Y GOFYNION CYLLIDO CYFALAF A BENTHYCA NEWYDD 2016/17 I 2019/20				
	2016/17 Rhagamcanedig £'000	2017/18 Amcangyfrif £'000	2018/19 Amcangyfrif £'000	2019/20 Amcangyfrif £'000
Symudiad yn y Gofyn am Gyllid Cyfalaf				
Benthycia newydd i gefnogi gwariant cyfalaf				
<i>Benthycia gyda Chefnogaeth</i>	6,375	3,472	3,416	3,339
<i>Benthycia Di-gefnogaeth</i>	5,903	4,978	3,637	3,407
Cyfanswm	12,278	8,450	7,053	6,746
<i>Gostwng gan: Darpariaeth Refeniw Isaf a derbyniadau cyfalaf a roddwyd o'r neilltu</i>	(4,455)	(4,688)	(4,718)	(4,762)
Symudiad Net yn y GCC gyllid Cyfalaf	7,823	3,762	2,335	1,984
Symudiadau posib yn y benthyciadau gwirioneddol				
Symudiadau yn y GCC (uchod)	-	3,762	2,335	1,984
Allanoli benthycia mewnol cyn 2017/18	-	24,740	-	-
Benthycia newydd	-	5,509	5,010	5,011
Benthycia newydd posib Cyfanswm	-	34,011	7,345	6,995

3.2 Rhagolygon o ran Cyfraddau Llog

Mae'r Cyngor wedi penodi Capita Asset Services fel ei ymgynghorydd trysorlys a rhan o'r gwasanaeth yw cynorthwyo'r Cyngor i lunio barn ar gyfraddau llog. Yn Atodiad 3, dygir ynghyd nifer o ragolygon cyfredol y Ddinas ar gyfer cyfraddau llog tymor byr (Cyfradd y Banciau) a chyfraddau sefydlog tymor hwy. Yn y tabl isod, ceir barn Capita.

Cyfartaledd Blynnyddol (%)	Cyfraddau Banc (%)	Cyfraddau Benthycia BBGC (yn cynnwys addasiad graddfa sicrwydd)		
		5 mlynedd	25 mlynedd	50 mlynedd
Rhagfyr 2016	0.25	1.60	2.90	2.70
Mawrth 2017	0.25	1.60	2.90	2.70
Mehefin 2017	0.25	1.60	2.90	2.70
Medi 2017	0.25	1.60	2.90	2.70
Rhagfyr 2017	0.25	1.60	3.00	2.80
Mawrth 2018	0.25	1.70	3.00	2.80
Mehefin 2018	0.25	1.70	3.00	2.80
Medi 2018	0.25	1.70	3.10	2.90
Rhagfyr 2018	0.25	1.80	3.10	2.90
Mawrth 2019	0.25	1.80	3.20	3.00
Mehefin 2019	0.50	1.90	3.20	3.00
Medi 2019	0.50	1.90	3.30	3.10
Rhagfyr 2019	0.75	2.00	3.30	3.10
Mawrth 2020	0.75	2.00	3.40	3.20

The Monetary Policy Committee, (MPC), cut Bank Rate from 0.50% to 0.25% on 4th August in order to counteract what it forecast was going to be a sharp slowdown in growth in the second half of 2016. It also gave a strong steer that it was likely to cut Bank Rate again by the end of the year. However, economic data since August has indicated much stronger growth in the second half 2016 than that forecast; also, inflation forecasts have risen substantially as a result of a continuation of the sharp fall in the value of sterling since early August. Consequently, Bank Rate was not cut again in November and, on current trends, it now appears unlikely that there will be another cut, although that cannot be completely ruled out if there was a significant dip downwards in economic growth. During the two-year period 2017 – 2019, when the UK is negotiating the terms for withdrawal from the EU, it is likely that the MPC will do nothing to dampen growth prospects, (i.e. by raising Bank Rate), which will already be adversely impacted by the uncertainties of what form Brexit will eventually take. Accordingly, a first increase to 0.50% is not tentatively pencilled in, as in the table above, until quarter 2 2019, after those negotiations have been concluded, (though the period for negotiations could be extended). However, if strong domestically generated inflation, (e.g. from wage increases within the UK), were to emerge, then the pace and timing of increases in Bank Rate could be brought forward.

Economic and interest rate forecasting remains difficult with so many external influences weighing on the UK. The above forecasts, (and MPC decisions), will be liable to further amendment depending on how economic data and developments in financial markets transpire over the next year. Geopolitical developments, especially in the EU, could also have a major impact. Forecasts for average investment earnings beyond the three-year time horizon will be heavily dependent on economic and political developments.

The overall longer run trend is for gilt yields and PWLB rates to rise, albeit gently. It has long been expected that at some point, there would be a start to a switch back from bonds to equities after a historic long term trend over about the last twenty five years of falling bond yields. The action of central banks since the financial crash of 2008, in implementing substantial quantitative easing purchases of bonds, added further impetus to this downward trend in bond yields and rising prices of bonds. The opposite side of this coin has been a rise in equity values as investors searched for higher returns and took on riskier assets. The sharp rise in bond yields since the US Presidential election, has called into question whether, or when, this trend has, or may, reverse, especially when America is likely to lead the way in reversing monetary policy. Until 2015, monetary policy was focused on providing stimulus to economic growth but has since started to refocus on countering the threat of rising inflationary pressures as strong economic growth becomes more firmly established. The expected substantial rise in the Fed. rate over the next few years may make holding US bonds much less attractive and cause their prices to fall, and therefore bond yields to rise. Rising bond yields in the US would be likely to exert some upward pressure on bond yields in other developed countries but the degree of that upward pressure is likely to be dampened by how strong, or weak, the prospects for economic growth and rising inflation are in each country, and on the degree of progress in the reversal of monetary policy away from quantitative easing and other credit stimulus measures.

PWLB rates and gilt yields have been experiencing exceptional levels of volatility that have been highly correlated to geo-political, sovereign debt crisis and emerging market developments. It is likely that these exceptional levels of volatility could continue to occur for the foreseeable future.

The overall balance of risks to economic recovery in the UK is to the downside, particularly in view of the current uncertainty over the final terms of Brexit and the timetable for its implementation.

Apart from the above uncertainties, downside risks to current forecasts for UK gilt yields and PWLB rates currently include:-

- Monetary policy action by the central banks of major economies reaching its limit of effectiveness and failing to stimulate significant sustainable growth, combat the threat of deflation and reduce high levels of debt in some countries, combined with a lack of adequate action from national governments to promote growth through structural reforms, fiscal policy and investment expenditure.*
- Major national polls:*
- Italian constitutional referendum 4.12.16;*
- Spain has a minority government with only 137 seats out of 350 after already having had two inconclusive general elections in 2015 and 2016. This is potentially highly unstable.*
- Dutch general election 15.3.17;*
- French presidential election April/May 2017;*
- French National Assembly election June 2017;*
- German Federal election August – October 2017.*
- A resurgence of the Eurozone sovereign debt crisis, with Greece being a particular problem, and stress arising from disagreement between EU countries on free movement of people and how to handle a huge influx of immigrants and terrorist threats*
- Weak capitalisation of some European banks, especially Italian.*
- Geopolitical risks in Europe, the Middle East and Asia, causing a significant increase in safe haven flows.*
- UK economic growth and increases in inflation are weaker than we currently anticipate.*

- *Weak growth or recession in the UK's main trading partners - the EU and US. The potential for upside risks to current forecasts for UK gilt yields and PwLB rates, especially for longer term PwLB rates, include: -*
- *UK inflation rising to significantly higher levels than in the wider EU and US, causing an increase in the inflation premium in gilt yields.*
- *A rise in US Treasury yields as a result of Fed. funds rate increases and rising inflation expectations in the USA, dragging UK gilt yields upwards.*
- *The pace and timing of increases in the Fed. funds rate causing a fundamental reassessment by investors of the relative risks of holding bonds as opposed to equities and leading to a major flight from bonds to equities.*
- *A downward revision to the UK's sovereign credit rating undermining investor confidence in holding sovereign debt (gilts).*

Investment and borrowing rates

Investment returns are likely to remain low during 2017/18 and beyond;

Borrowing interest rates have been on a generally downward trend during most of 2016 up to mid-August; they fell sharply to historically phenomenally low levels after the referendum and then even further after the MPC meeting of 4th August when a new package of quantitative easing purchasing of gilts was announced. Gilt yields have since risen sharply due to a rise in concerns around a 'hard Brexit', the fall in the value of sterling, and an increase in inflation expectations. The policy of avoiding new borrowing by running down spare cash balances, has served well over the last few years. However, this needs to be carefully reviewed to avoid incurring higher borrowing costs in later times when authorities will not be able to avoid new borrowing to finance capital expenditure and/or to refinance maturing debt;

There will remain a cost of carry to any new long-term borrowing that causes a temporary increase in cash balances as this position will, most likely, incur a revenue cost – the difference between borrowing costs and investment returns.

3.3 Y Strategaeth Fenthyca

Ar hyn o bryd, mae'r Cyngor yn parhau i gynnal sefyllfa o dan-fenthyca. Mae hyn yn golygu bod yr angen am fenthyciadau cyfalaf (sef y Gofyniad Cyllido Cyfalaf), heb ei ariannu'n llawn ac mae dyledion benthyca wedi cael eu defnyddio fel mesur dros dro i gefnogi arian wrth gefn, balansau a llif arian y Cyngor. Mae'r driniaeth hon yn un ddarbodus oherwydd bod dychweliadau ar fuddsoddiadau yn isel a risg o ran gwrth-bartïon yn uchel a bwriedir glynu wrthi lle mae'n briodol (gweler 3.3.1 isod am ddadansoddiad manylach o fenthyca mewnol ac allanol). Fel rhan o'r strategaeth hon, mae'r gallu i fenthyca'n allanol i ad-dalu'r arian wrth gefn a balansau petai raid, yn bwysig. Mae Tabl 3.1 yn dangos y byddai o bosib angen benthyca £24.740m petai angen brys amdano. Dyma'r swm a ddefnyddiwyd o arian wrth gefn a balansau'r Cyngor yn y gorffennol i gyllido'r rhaglen gyfalaf yn lle cymryd benthyciadau.

Yn erbyn y cefndir hwn a'r risgiau o fewn y rhagolygon economaidd, mabwysiedir dull darbodus o ran gweithgareddau trysorlys 2017/18. Bydd y Swyddog Adran 151 yn monitro cyfraddau llog yn y marchnadoedd ariannol ac yn mabwysiadu dull pragmatig at amgylchiadau sy'n newid:-

- Os ceir teimlad bod risg sylweddol o GWYMP sydyn yn y cyfraddau tymor byr a thymor hir, e.e. oherwydd mwy o risg o ddisgyn yn ôl i ddirwasgiad neu risgiau datchwyddiant, yna bydd benthyciadau tymor hir yn cael eu gohirio ac ystyrir newid o gyllido cyfradd sefydlog i fenthyca tymor byr os bydd yn gost-effeithiol i wneud hynny.

- Os ceir teimlad bod risg sylweddol o GYNNYDD llawer mwy yn y cyfraddau tymor hir a thymor byr na'r rhagolygon cyfredol, efallai oherwydd cyflymu'r dyddiad cychwyn a lefel y cynnydd mewn cyfraddau canolog yn y UDA a'r DU, cynnydd mewn gweithgareddau economaidd byd-eang neu gynnydd sydyn mewn risgiau chwyddiant, yna byddai sefyllfa'r portffolio yn cael ei hailasesu gyda'r tebygolrwydd o gyllido tymor sefydlog tra byddai cyfraddau llog yn parhau i fod yn is nac y byddent yn yr ychydig flynyddoedd nesaf.

Adroddir ar unrhyw benderfyniadau i'r Pwyllgor Archwilio ar y cyfle cyntaf.

3.3.1 Benthycia Mewnol yn erbyn Benthycia Allanol

Mae'r amodau cyfredol yn nodi bod angen agwedd hyblyg o ran y dewis rhwng benthycia mewnol ac allanol. Mae llawer o'r ffactorau a oedd wrth wraidd y polisi blaenorol i allanoli'r holl fenthycia yn parhau i fod yn ddilys, e.e. :-

- Gan fod y Gyfradd Banc a chyfraddau'r BBGC yn parhau i fod yn anarferol o isel yn hanesyddol, erys cyfle unigryw i awdurdodau lleol reoli eu strategaeth o gymryd benthyciadau allanol newydd.

Fodd bynnag, mae rhai cyfyngiadau yn parhau mewn perthynas â'r dull hwn o weithredu, fel y dywedwyd eisoes, e.e.:-

- Gall y polisi olygu bod yn agored i risg credyd (e.e. risg y bydd y banc yn methu ar y ddyled), felly bydd raid rheoli'r elfen hon yn ofalus iawn;
- Rhaid parhau i roi sylw manwl i'r gwahaniaeth rhwng y cyfraddau benthycia a'r cyfraddau buddsoddi i sicrhau bod y Cyngor yn cael gwerth am arian unwaith y mae lefel briodol o reolaeth risg wedi ei chyrraedd i sicrhau diogelwch buddsoddiadau.

O blaid mewnnoli, dros y tymor canolog, disgwylir y bydd cyfraddau buddsoddi yn is na'r cyfraddau benthycia tymor hir. Mae hynny'n golygu bod ystyriaethau gwerth am arian yn awgrymu y gellid cael gwerth gorau trwy osgoi benthycia allanol newydd a thrwy ddefnyddio balansau arian parod mewnol i gyllido gwariant cyfalaf newydd, neu yn lle dyled allanol sy'n aeddfedu (cyfeirir at hyn fel benthycia mewnol). Byddai hynny'n sicrhau'r arbedion tymor byr mwyaf posib.

Fodd bynnag, rhaid pwysu a mesur arbedion tymor byr a geid trwy osgoi benthycia allanol tymor hir yn 2016/17 yn erbyn y posibilrwydd o gael costau tymor hir ychwanegol, trwy ohirio cymryd benthyciadau allanol newydd nad oes modd eu hosgoi tan yn hwyrach ymlaen pan ragwelir y bydd cyfraddau tymor hir y BBGC yn sylweddol uwch. Yn ychwanegol at hyn, bydd angen parhau i adolygu'n rheolaidd oblygiadau benthyciadau mewnol ar lif arian a bydd hynny'n cyfyngu ar lefel bosib y benthycia mewnol.

Yn erbyn y cefndir hwn, byddir yn wyliadwrus gyda gweithgareddau trysorlys 2017/18. Bydd y Swyddog Adran 151 yn monitro'r farchnad cyfraddau llog ac yn cymryd agwedd ymarferol tuag at amgylchiadau sy'n newid ac yn rhoi gwybod am unrhyw benderfyniadau i'r corff gwneud penderfyniadau priodol ar y cyfle cyntaf.

3.4 Y Polisi ynghylch Benthycia Ymlaen Llaw i gwrdd ag anghenion

Ni fydd y Cyngor yn benthycia mwy nag y mae ei angen, na chyn bod angen gwneud hynny, dim ond er mwyn elwa o fuddsoddi'r symiau ychwanegol a fenthycir. Bydd unrhyw benderfyniad i fenthycia ymlaen llaw o fewn amcangyfrifon Gofynion Cyllido Cyfalaf a gymeradwywyd ymlaen llaw a bydd penderfyniadau o'r fath yn cael eu hystyried yn ofalus i sicrhau bod modd dangos gwerth am arian a bod y Cyngor yn gallu sicrhau diogelwch arian o'r fath.

Wrth benderfynu a ddylid benthycu cyn bod angen gwneud hynny bydd y Cyngor yn:-

- sicrhau bod cyswllt clir rhwng y rhaglen gyfalaf a phroffil aeddfedrydd y portffolio dyled cyfredol sy'n cefnogi'r angen i fenthycu cyn i'r angen godi;
- sicrhau bod cyfrifoldebau refeniw parhaus sy'n cael eu creu, a'r goblygiadau ar gyfer cynlluniau a chyllidebau'r dyfodol wedi eu hystyried;
- pwysu a mesur y ffactorau economaidd a marchnad a allai gael dylanwad ar ddull ac amseriad unrhyw benderfyniad i fenthycu;
- ystyried manteision ac anfanteision dulliau cyllido eraill;
- ystyried y cyfraddau llog eraill sydd ar gael, y cyfnodau mwyaf priodol i gyllido a'r proffiliau ad-dalu i'w defnyddio; a
- ystyried effaith benthycu ymlaen llaw ar falansau arian buddsoddi sy'n cynyddu dros dro (hyd nes y bydd angen cyllido gwariant cyfalaf) a'r ffaith y byddir yn fwy agored yn sgil hynny i risg gwrth barti, a risgiau eraill, a lefel risgiau o'r fath o gofio'r trefniadau sydd wedi eu sefydlu i'w cyfyngu i'r eithaf.

Bydd y risgiau sy'n gysylltiedig ag unrhyw weithgaredd benthycu cyn bod angen yn amodol ar werthusiad o flaen llaw ac adroddiadau dilynol drwy'r mecanwaith adrodd canol-blwyddyn neu flynyddol.

3.5 Ad-drefnu Dyled

Gan y bydd cyfraddau benthycu tymor byr yn sylweddol rhatach na chyfraddau llog tymor sefydlog hwy, efallai y bydd cyfleoedd i wneud arbedion trwy symud o ddyledion tymor hir i ddyled tymor byr. Fodd bynnag, bydd angen ystyried yr arbedion hyn yn wyneb sefyllfa gyfredol y trysorlys a maint a chost ad-dalu dyledion (h.y. y premiymau a godir).

Bydd y rhesymau dros unrhyw ad-drefnu yn cynnwys:-

- Cynhyrchu arbedion arian parod ac/neu arbedion llif arian gyda disgownt;
- Cynorthwyo i gwrdd â'r strategaeth trysorlys;
- Gwella balans y portffolio (diwygio'r proffil aeddfedu ac/neu falans yr anwadalarwydd ariannol).

Rhoddir ystyriaeth hefyd i nodi a oes unrhyw bosibilrwydd o gwbl o wneud arbedion trwy adael i falansau buddsoddi ostwng trwy ad-dalu dyled yn gynnar oherwydd bod cyfraddau tymor byr ar fuddsoddiadau yn debygol o fod yn is na chyfraddau a delir ar ddyledion cyfredol.

Rhoddir gwybod i'r Pwyllgor Archwilio am yr holl weithgareddau ad-drefnu dyled yn y cyfarfod nesaf wedi i hynny ddigwydd. Mewn adolygiad o hyn yn ddiweddar, amlygwyd y ffaith y byddai'n costio mwy i'r Cyngor ad-drefnu'r ddyled na'r swm y byddai'n ei arbed mewn llog oherwydd y premiymau sylweddol a orfodir gan BBGC am ad-dalu'n fuan.

4. Strategaeth Fuddsoddi Flynyddol

4.1 Polisi Buddsoddi

Mae polisi buddsoddi'r Cyngor yn cymryd i ystyriaeth Ganllawiau Llywodraeth Cymru ar Fuddsoddiadau Llywodraeth Leol ("y Canllawiau") a Chôd Ymarfer Diwygiedig CIPFA 2011 ar gyfer Awdurdodau Lleol ynghylch Rheolaeth Trysorlys mewn Gwasanaethau Cyhoeddus a'r Nodiadau Canllawiau i'r Sectorau eraill ("Côd TM CIPFA"). Blaenoriaethau buddsoddi'r Cyngor fydd diogelwch yn gyntaf, hylifedd yn ail ac wedyn elw.

Yn unol â'r canllawiau uchod gan Lywodraeth Cymru a CIPFA ac er mwyn gostwng risgiau i fuddsoddiadau i'r eithaf, mae'r Cyngor wedi nodi'n glir yr ansawdd credyd isaf sy'n dderbyniol yn achos gwrth-bartïon i'w cynnwys ar y rhestr er mwyn creu rhestr o wrth-bartïon sydd â theilyngdod credyd uchel sydd hefyd yn caniatáu arallgyfeirio ac atal risg dwysedd. Y cyfraddau allweddol a ddefnyddir i fonitro gwrth-bartïon yw'r cyfraddau Tymor Byr a Thymor Hir.

Fel o'r blaen, nid graddfeydd yn unig fydd yn penderfynu ar ansawdd sefydliad ac mae'n bwysig asesu a monitro'r sector ariannol yn barhaus ar sail micro a macro ac mewn perthynas â'r amgylcheddau economaidd a gwleidyddol y mae sefydliadau yn gweithredu y tu mewn iddynt. Bydd yr asesiad hefyd yn cymryd i ystyriaeth wybodaeth sydd yn adlewyrchu barn y marchnadoedd. I'r perwyl hwn, bydd y Cyngor yn ymgysylltu gyda'i ymgynghorwyr i fonitro prisiau marchnad fel trosglwyddo risgiau credyd ac yn troshaenu'r wybodaeth honno am ben y graddfeydd credyd.

Bydd ffynonellau gwybodaeth eraill a ddefnyddir yn cynnwys y wasg ariannol, prisiau cyfraddau a gwybodaeth arall mewn perthynas â'r sector bancio er mwyn sefydlu proses sgrwtini gadarn ynghylch addasrwydd gwrthbartïon buddsoddi posib.

Mae offerynnau buddsoddi a nodwyd i'w defnyddio yn y flwyddyn ariannol wedi eu rhestru yn Atodiad 5 dan y categorïau Buddsoddiadau 'Penodedig' a 'Amhenodedig'.

O bryd i'w gilydd, bydd y Cyngor hefyd yn gwneud benthyciadau, adneuon a buddsoddiadau i bwrpas darparu ei wasanaethau (buddsoddiadau polisi). Bydd y trafodion yma angen awdurdod y Cyngor Sir ar gyfer symiau dros £100k. Bydd yr holl drafodion yn amodol ar ansawdd credyd digonol a chymeradwyaeth y Swyddog Adran 151 mewn ymgynghoriad â'r Deilydd Portffolio Cyllid.

4.2 Polisi Teilyngdod Credyd

Y brif egwyddor sy'n rheoli meini prawf buddsoddi'r Cyngor yw diogelwch ei fuddsoddiadau er bod cynhyrchion neu ddychweliad ar fuddsoddiad hefyd yn ystyriaeth allweddol. Wedi rhoi sylw i hynny, bydd y Cyngor yn sicrhau:-

- Bod ganddo bolisi sy'n amlinellu'r categorïau o fuddsoddiadau y bydd yn buddsoddi ynddynt, y meini prawf ar gyfer dewis gwrthbartïon buddsoddi a chanddynt ddiogelwch digonol a monitro eu diogelwch. Nodir hyn yn yr adrannau isod sy'n ymwneud â buddsoddiadau penodedig ac amhenodedig; a
- Bod ganddo hylifedd digonol yn ei fuddsoddiadau. I'r perwyl hwn, bydd yn gosod allan y gweithdrefnau ar gyfer penderfynu am ba hyd y byddai'n ddoeth ymrwymo arian. Mae'r gweithdrefnau hyn hefyd yn berthnasol i ddangosyddion darbodus y Cyngor sy'n ymwneud ag uchafswm y symiau y gellir eu buddsoddi.

Bydd y Swyddog Adran 151 yn cynnal rhestr gwrthbartïon yn unol â'r meini prawf a osodir allan yn Atodiad 6 ac adolygir y meini prawf a'u cyflwyno i'r Cyngor eu cymeradwyo pan fo'r angen. Mae'r meini prawf hyn yn wahanol i'r rhai sy'n penderfynu ar y mathau o offerynnau buddsoddi sy'n benodedig neu'n amhenodedig oherwydd mae'n darparu cronfa gyffredinol o wrth-bartïon yr ystyrir eu bod o safon uchel ac y gall y Cyngor eu defnyddio yn hytrach na diffinio'r math o offerynnau buddsoddi y dylid eu defnyddio.

Caiff gwybodaeth am y graddfeydd credyd ei darparu gan Capita Asset Services, ein hymgyngorwyr trysorlys, yn achos yr holl wrth-bartïon sy'n cydymffurfio gyda'r meini prawf isod. Bydd unrhyw wrth-barti sy'n methu â bodloni'r meini prawf yn cael eu tynnu oddi ar y rhestr gwrth-bartïon. Bydd manylion unrhyw newidiadau i'r graddfeydd (Watches), gwybodaeth ynghylch unrhyw newidiadau sy'n debygol (Outlook) a manylion mewn perthynas â newidiadau posibl yn y tymor hwy'n cael eu darparu i swyddogion bron ar unwaith wedi iddynt ddigwydd a rhoddir sylw i'r wybodaeth hon cyn delio. Er enghraifft os ceir gwybodaeth y bydd graddfa negyddol yn berthnasol i wrth-barti sydd yn cwrdd â lleiafswm meini prawf y Cyngor, gwaherddir eu defnyddio a bydd y cyfan o'r lleill yn cael eu hadolygu yn wyneb amodau'r farchnad.

Bydd yr holl raddfeydd credyd yn cael eu monitro'n ddyddiol. Bydd y Cyngor yn cael gwybod am unrhyw newidiadau i raddfeydd y 3 asiantaeth drwy ddefnyddio gwasanaeth teilyngdod credyd Capita.

Fel haen ychwanegol i'r meini prawf isafswm graddfa credyd a ddisgrifir uchod, mae'r Cyngor hwn hefyd yn defnyddio'r gwasanaeth teilyngdod credyd a ddarperir gan Capita Asset Services. Mae'r gwasanaeth hwn yn defnyddio dull modelu soffistigedig gan ddefnyddio graddfeydd credyd gan y tair prif asiantaeth graddfeydd credyd - Fitch, Moody's a Standard and Poor's. Yn ychwanegol at hynny, cymerir y camau isod i asesu graddfeydd credyd gwrth bartïon:-

- Ystyrir rhagolygon credyd a gweithgareddau monitro credyd gan asiantaethau graddfeydd credyd;
- Trosglwyddo Risgiau Credyd i roi rhybudd buan am newidiadau tebygol mewn graddfeydd credyd;
- Graddfeydd sofran i ddewis gwrthbartïon o'r gwledydd sydd fwyaf teilwng i gredyd yn unig.

Mae'r dull modelu hwn yn cyfuno graddfeydd credyd, gweithgareddau monitro credyd a rhagolygon credyd mewn system sgorio sydd wedi ei phwysoli ac sydd wedi ei chyfuno wedyn gyda throshaen o TRC a fydd, yn y pen draw, yn cynhyrchu cyfres o godau lliw i nodi pa mor deilwng o gredyd yw gwrthbartïon. Mae'r codau lliw hyn yn cael eu defnyddio gan y Cyngor, gyda disgresiwn y Swyddog A 151, i gynorthwyo i benderfynu ar gyfnod amser y buddsoddiadau. Bydd y Cyngor, felly, fel arfer yn defnyddio gwrthbartïon o fewn y cyfnodau canlynol:-

- Melyn 5 mlynedd *
- Pinc tywyll 5 mlynedd – ar gyfer cronfeydd marchnad arian uwch (EMMFs) gyda sgôr credyd o 1.25
- Pinc golau 5 mlynedd – ar gyfer cronfeydd marchnad arian uwch (EMMFs) gyda sgôr credyd o 1.5
- Piws 2 flynedd
- Glas 1 flwyddyn (ond yn berthnasol i Fanciau DU a wladolwyd neu a led wladolwyd)
- Oren 1 flwyddyn
- Coch 6 mis
- Gwyrdd 100 diwrnod
- Dim Lliw Dim i'w ddefnyddio

Mae gwasanaeth teilyngdod credyd Capita Asset Services yn defnyddio amrywiaeth ehangach o wybodaeth na'r graddfeydd sylfaenol yn unig a, thrwy ddefnyddio system sgorio pwysoliad risg, nid yw'n rhoi pwysau gormodol ar raddfeydd un asiantaeth yn unig.

Cyfeirir hefyd at ddata a gwybodaeth arall ynglŷn â'r farchnad fel y bydd ar gael ac fel sy'n briodol.

4.3 Cyfyngiadau Gwlad

Mae'r Cyngor wedi penderfynu na fydd ond yn defnyddio gwrthbartion cymeradwy o wledydd gyda graddfa credyd sofran o AA- yn ôl Graddfeydd Fitch (neu asiantaethau cyfatebol eraill os na fydd Fitch yn eu darparu). Fe welir rhestr o'r gwledydd sy'n gymwys trwy ddefnyddio'r meini prawf credyd hyn ar ddyddiad yr adroddiad yn Atodiad 7. Bydd swyddogion yn ychwanegu neu'n tynnu oddi ar y rhestr pe bai'r graddfeydd yn newid yn unol â'r polisi hwn.

4.4 Strategaeth Fuddsoddi

Cronfeydd mewnol: Bydd buddsoddiadau'n cael eu gwneud gan gyfeirio at y balans craidd a'r gofynion llif ariannol a'r rhagolygon o ran cyfraddau llog tymor byr (h.y. graddfeydd buddsoddi hyd at 12 mis).

Disgwyliadau o ddychweliadau ar fuddsoddiadau: Rhagwelir y bydd Graddfa Llog y Banciau yn aros fel y mae ar raddfa o 0.25% tan chwarter 2 2019 ac na fydd yn codi uwchlaw 0.75% erbyn chwarter 1 2020. Mae'r rhagolygon am raddfa'r Banc am y flwyddyn ariannol a ddaw i ben ym Mawrth fel a ganlyn:-

- 2016/17 0.25%
- 2017/18 0.25%
- 2018/19 0.25%
- 2019/20 0.50%

Mae'r cyfraddau enillion a gyllidebwyd ar fuddsoddiadau am gyfnodau o hyd at gant o ddyddiau yn ystod pob blwyddyn ariannol am y pedair blynedd nesaf fel a ganlyn:-

2017/18 - 0.25%
2018/19 - 0.25%
2019/20 - 0.50%
2020/21 - 0.75%
2021/22 - 1.00%
2022/23 - 1.50%
2023/24 - 1.75%
Blynnyddoedd diweddarach 2.75%

Mae'n debyg bod balans cyffredinol y rhagolygon hyn wedi ei sgiwio rhywfaint at i lawr yn dilyn yr ansicrwydd ynghylch telerau terfynol Brexit. Os bydd y disgwyliadau o ran twf yn siomedig a phwysau o ran chwyddiant yn fychan iawn, gellid gwthio'n ôl gychwyn y cynnydd yng nghyfraddau'r banciau. Ar y llaw arall, petai twf yn cyflymu ac / neu'r rhagolygon ar gyfer cynnydd mewn chwyddiant yn codi, gallai hynny greu risg at i fyny, h.y. byddai'r cynnydd yng Nghyfraddau'r Banciau yn cychwyn yn gynt ac/neu yn gyflymach.

Ar gyfer ei falansau sy'n cael eu cynhyrchu gan lif arian, bydd y Cyngor yn ceisio defnyddio ei gyfrifon busnes mynediad ar unwaith ac wrth gefn, ac adneuron cyfnod byr (dros nos i 100 diwrnod) er mwyn elwa o log cyfansawdd.

4.5 Adroddiad Buddsoddi Diwedd Blwyddyn

Ar ddiwedd y flwyddyn ariannol, bydd y Cyngor yn adrodd yn ôl ar ei weithgareddau buddsoddi fel rhan o'i Adroddiad Trysorlys Blynnyddol.

4.6 Rheolwyr Cronfeydd Allanol

Nid yw'r Cyngor wedi penodi rheolwyr cronfeydd allanol. Byddir yn cadw'r angen i wneud hyn dan sylw ac yn adrodd arno yn y modd priodol cyn y gwneir unrhyw benodiad o'r fath.

4.7 Polisi ar ddefnyddio Darparwyr Gwasanaeth Allanol

Er mwyn gallu prynu sgiliau ac adnoddau arbenigol, mae'r Cyngor yn defnyddio Capita Asset Services fel ei ymgynghorwyr allanol ar reoli'r trysorlys. Mae telerau eu penodiad a'r dulliau a ddefnyddir i asesu eu gwerth wedi'u cytuno a'u cofnodi'n gywir ac maent yn cael eu hadolygu'n rheolaidd.

Mae'r cyfrifoldeb terfynol am benderfyniadau rheoli'r trysorlys yn parhau gyda'r Cyngor.

4.8 Dirprwyo

Fe welir cynllun dirprwyo Rheoli'r Trysorlys a rôl y Swyddog Adran 151 yn Atodiad 8.

ATODIADAU

1. Proffil aeddfedu benthyciadau
2. Datganiad Polisi DRI
3. Rhagolygon cyfraddau llog
4. Cefndir economaidd
5. Buddsoddiadau penodedig ac amhenodedig
6. Rheolau Gwrthbartïon
7. Gwledydd wedi eu cymeradwyo ar gyfer buddsoddiadau
8. Cynllun dirprwyo rheoli'r trysorlys a rôl y swyddog cyllid 151
9. Egwyddorion Allweddol Rheoli Trysorlys
10. Datganiad Polisi Rheoli Trysorlys
11. Dangosyddion Pwyllog a Thrysorlys
12. Geirfa a gwybodaeth ar Dangosyddion Pwyllog a Rheoli Trysorlys

DADANSODDIAD BENTHYCIADAU YN AEDDFEDU 2016/17 YMLAEN/ LOANS MATURITY ANALYSIS 2016/17 ONWARDS						
	PWLB Aeddefedu/ PWLB Maturity £'000	PWLB EIP/ Annuity/ PWLB EIP/ Annuity £'000	Benthyciadau Marchnad/ Market Loans £'000	PWLB Amrywiol/ PWLB Variable £'000	Cyfanswm yn Aeddfedu/ Total Maturing £'000	%Yn Aeddfedu o'r Cyfran yn sefyll/ Maturing of Total Outstanding %
2016/17	0	4	0	0	4	0.0
2017/18	5,500	9	0	0	5,509	5.0
2018/19	5,000	10	0	0	5,010	4.5
2019/20	5,000	11	0	0	5,011	4.5
2020/21	4,500	12	0	0	4,512	4.1
2021/22	0	14	0	0	14	0.0
2022/23	2,285	15	0	0	2,300	1.7
2023/24	1,854	16	0	0	1,870	2.1
2024/25	0	18	0	0	18	0.0
2025/26	0	20	0	0	20	0.0
2026/27	1,381	22	0	0	1,403	1.3
2027/28	2,165	24	0	0	2,189	2.0
2028/29	262	26	0	0	288	0.3
2029/30	1,538	21	0	0	1,559	1.4
2030/31	451	15	0	0	466	0.4
2031/32	1,941	9	0	0	1,950	1.8
2032/33	315	8	0	0	323	0.3
2033/34	637	0	0	0	637	0.6
2034/35	624	0	0	0	624	0.6
2035/36	611	0	0	0	611	0.6
2036/37	599	0	0	0	599	0.5
2037/38	587	0	0	0	587	0.5
2038/39	225	0	0	0	225	0.2
2039/40	5,000	0	0	0	5,000	4.5
2040/41	3,500	0	0	0	3,500	3.2
2042/43	1,000	0	0	0	1,000	0.9
2043/44	1,020	0	0	0	1,020	0.9
2044/45	1,010	0	0	0	1,010	0.9
2045/46	11,464	0	0	0	11,464	10.3
2050/51	2,000	0	0	0	2,000	1.8
2052/53	28,238	0	0	0	28,238	25.4
2054/55	3,000	0	0	0	3,000	2.7
2055/56	3,500	0	0	0	3,500	3.2
2056/57	5,000	0	0	0	5,000	4.5
2057/58	8,513	0	0	0	8,513	7.7
2059/60	1,763	0	0	0	1,763	1.6
	110,483	255	0	0	110,739	100.0
Cyfartaledd bywyd (blynnyddoedd)/ Average life(years)	22.31	8.80	0.00	0.00	22.27	
Cyfartaledd graddfa (%)/ Average rate (%)	5.41	9.41	0.00	0.00	5.42	

Datganiad Polisi Darpariaeth Refeniw Isafswm 2017/18

Rhaid i'r Cyngor dalu elfen o wariant cyfalaf y Cyngor sydd wedi cronni bob blwyddyn (y GAC) drwy daliad refeniw (y ddarpariaeth refeniw isaf) (DRI), er y caniateir iddo hefyd wneud taliadau gwirfoddol ychwanegol os yw'n dymuno (darpariaeth refeniw wirfoddol) (DRW).

Yn unol â rheoliadau Llywodraeth Cymru, rhaid i'r Cyngor llawn gymeradwyo Datganiad GAC ymlaen llaw bob blwyddyn. Rhoddir nifer o opsiynau i gynghorau ar yr amod bod darpariaeth bwyllloch. Argymhellir fod y Cyngor yn cymeradwyo'r Datganiad DRI isod:-

Yn achos cyfalaf a wariwyd cyn 1 Ebrill 2008 neu ar gyfer gwariant cyfalaf o 1 Ebrill 2008 a ddefnyddiwyd i gefnogi gwariant cyfalaf i bwrpas y Grant Cymorth Refeniw, y polisi DRI fydd codi 4% o'r GAC ar ddiwedd y flwyddyn flaenorol (yn unol ag opsiwn 2 y canllawiau statudol).

O 1 Ebrill 2008, y polisi DRI a fydd yn cael ei ddefnyddio ar gyfer yr holl fenthycyca digefnogaeth (gan gynnwys PFI a phrydlesau ariannol) fydd y dull Bywyd Ased, gyda'r DRI yn seiliedig ar yr amcangyfrif o fywyd yr asedau, yn unol â'r rheoliadau (rhaid defnyddio'r opsiwn hwn yn achos unrhyw wariant sydd wedi ei gyfalafu dan Gyfarwyddyd Cyfalafu (yn unol ag opsiwn 3 y canllawiau statudol). Bydd y Swyddog A151 yn penderfynu ar y cyfnodau bywyd rhagdygiedig yn seiliedig ar y cyngor a gaiff gan y swyddogion perthnasol.

Oherwydd nad yw rhai mathau o wariant cyfalaf a wneir gan y Cyngor yn rhai y gellir eu cysylltu ag ased unigol, bydd bywydau ased yn cael eu hasesu ar sail sydd yn adlewyrchu'n fwyaf rhesymol y cyfnodau o fudd y rhagwelir y byddant yn codi o'r gwariant. Hefyd, pa fath bynnag o wariant ydyw, bydd yn cael ei grwpio gyda'i gilydd mewn dull sy'n adlewyrchu natur prif elfen y gwariant ac ni fydd yn cael ei rannu ond mewn achosion lle ceir dwy neu fwy o brif elfennau gyda bywydau economaidd defnyddiol sy'n sylweddol wahanol.

Mae rhan y Cyfrif Refeniw Tai o'r Gofyniad o ran Ariannu Cyfalaf yn gyffredinol yn destun taliad 2% DRI yn seiliedig ar y GAC ar ddiwedd y flwyddyn flaenorol a hynny'n unol â'r cynllun busnes 30 blynedd a gymeradwywyd.

Bydd unrhyw ad-daliadau eraill sydd wedi eu cynnwys yn y PFI blynyddol neu brydlesau arian yn rhai GAC.

Rhagolygon Graddfeydd Llog 2016/2019 Interest Rate Forecasts 2016/2019

PWLB rates and forecast shown below have taken into account the 20 basis point certainty rate reduction effective as of the 1st November 2012.

Capita Asset Services Interest Rate View													
	Dec-16	Mar-17	Jun-17	Sep-17	Dec-17	Mar-18	Jun-18	Sep-18	Dec-18	Mar-19	Jun-19	Dec-19	Mar-20
Bank Rate View	0.25%	0.25%	0.25%	0.25%	0.25%	0.25%	0.25%	0.25%	0.25%	0.25%	0.50%	0.75%	0.75%
3 Month LIBID	0.30%	0.30%	0.30%	0.30%	0.30%	0.30%	0.30%	0.30%	0.40%	0.50%	0.60%	0.80%	0.90%
6 Month LIBID	0.40%	0.40%	0.40%	0.40%	0.40%	0.40%	0.40%	0.40%	0.50%	0.60%	0.70%	0.90%	1.00%
12 Month LIBID	0.70%	0.70%	0.70%	0.70%	0.70%	0.70%	0.80%	0.80%	0.90%	1.00%	1.10%	1.30%	1.40%
5yr PWLB Rate	1.60%	1.60%	1.60%	1.60%	1.60%	1.70%	1.70%	1.70%	1.80%	1.80%	1.90%	2.00%	2.00%
10yr PWLB Rate	2.30%	2.30%	2.30%	2.30%	2.30%	2.30%	2.40%	2.40%	2.40%	2.50%	2.50%	2.60%	2.70%
25yr PWLB Rate	2.90%	2.90%	2.90%	2.90%	3.00%	3.00%	3.00%	3.10%	3.10%	3.20%	3.20%	3.30%	3.40%
50yr PWLB Rate	2.70%	2.70%	2.70%	2.70%	2.80%	2.80%	2.80%	2.90%	2.90%	3.00%	3.00%	3.10%	3.20%
Bank Rate													
Capita Asset Services	0.25%	0.25%	0.25%	0.25%	0.25%	0.25%	0.25%	0.25%	0.25%	0.25%	0.50%	0.75%	0.75%
Capital Economics	0.25%	0.25%	0.25%	0.25%	0.25%	0.25%	0.25%	0.25%	0.25%	0.25%	0.25%	0.50%	0.75%
5yr PWLB Rate													
Capita Asset Services	1.60%	1.60%	1.60%	1.60%	1.60%	1.70%	1.70%	1.70%	1.80%	1.80%	1.90%	2.00%	2.00%
Capital Economics	1.60%	1.70%	1.80%	1.90%	1.95%	2.05%	2.20%	2.30%	2.40%	2.60%	2.80%	3.20%	3.30%
10yr PWLB Rate													
Capita Asset Services	2.30%	2.30%	2.30%	2.30%	2.30%	2.30%	2.40%	2.40%	2.40%	2.50%	2.50%	2.60%	2.70%
Capital Economics	2.30%	2.35%	2.45%	2.50%	2.55%	2.60%	2.70%	2.70%	2.80%	3.00%	3.20%	3.60%	3.70%
25yr PWLB Rate													
Capita Asset Services	2.90%	2.90%	2.90%	2.90%	3.00%	3.00%	3.00%	3.10%	3.10%	3.20%	3.20%	3.30%	3.40%
Capital Economics	2.90%	3.00%	3.05%	3.10%	3.15%	3.25%	3.30%	3.35%	3.45%	3.55%	3.75%	4.15%	4.35%
50yr PWLB Rate													
Capita Asset Services	2.70%	2.70%	2.70%	2.70%	2.80%	2.80%	2.80%	2.90%	2.90%	3.00%	3.00%	3.10%	3.20%
Capital Economics	2.80%	2.85%	2.95%	3.00%	3.05%	3.10%	3.15%	3.20%	3.30%	3.50%	3.70%	4.10%	4.20%

Rhan o gyngor dderbyniwyd gan / An extract from advice received from: Capita Asset Services

Economic Background

United Kingdom

GDP growth rates in 2013, 2014 and 2015 of 2.2%, 2.9% and 1.8% were some of the strongest rates among the G7 countries. Growth is expected to have strengthened in 2016 with the first three quarters coming in respectively at +0.4%, +0.7% and +0.5%. The latest Bank of England forecast for growth in 2016 as a whole is +2.2%. The figure for quarter 3 was a pleasant surprise which confounded the downbeat forecast by the Bank of England in August of only +0.1%, (subsequently revised up in September, but only to +0.2%). During most of 2015 and the first half of 2016, the economy had faced headwinds for exporters from the appreciation of sterling against the Euro, and weak growth in the EU, China and emerging markets, and from the dampening effect of the Government's continuing austerity programme.

The referendum vote for Brexit in June 2016 delivered an immediate shock fall in confidence indicators and business surveys at the beginning of August, which were interpreted by the Bank of England in its August Inflation Report as pointing to an impending sharp slowdown in the economy. However, the following monthly surveys in September showed an equally sharp recovery in confidence and business surveys so that it is generally expected that the economy will post reasonably strong growth numbers through the second half of 2016 and also in 2017, albeit at a slower pace than in the first half of 2016.

The Monetary Policy Committee, (MPC), meeting of 4th August was therefore dominated by countering this expected sharp slowdown and resulted in a package of measures that included a cut in Bank Rate from 0.50% to 0.25%, a renewal of quantitative easing, with £70bn made available for purchases of gilts and corporate bonds, and a £100bn tranche of cheap borrowing being made available for banks to use to lend to businesses and individuals.

The MPC meeting of 3 November left Bank Rate unchanged at 0.25% and other monetary policy measures also remained unchanged. This was in line with market expectations, but a major change from the previous quarterly Inflation Report MPC meeting of 4 August, which had given a strong steer, in its forward guidance, that it was likely to cut Bank Rate again, probably by the end of the year if economic data turned out as forecast by the Bank.

The latest MPC decision included a forward view that Bank Rate could go either up or down depending on how economic data evolves in the coming months. Our central view remains that Bank Rate will remain unchanged at 0.25% until the first increase to 0.50% in quarter 2 2019 (unchanged from our previous forecast). However, we would not, as yet, discount the risk of a cut in Bank Rate if economic growth were to take a significant dip downwards, though we think this is unlikely. We would also point out that forecasting as far ahead as mid 2019 is highly fraught as there are many potential economic headwinds which could blow the UK economy one way or the other as well as political developments in the UK, (especially over the terms of Brexit), EU, US and beyond, which could have a major impact on our forecasts.

The pace of Bank Rate increases in our forecasts has been slightly increased beyond the three year time horizon to reflect higher inflation expectations.

The August quarterly Inflation Report was based on a pessimistic forecast of near to zero GDP growth in quarter 3 i.e. a sharp slowdown in growth from +0.7% in quarter 2, in reaction to the shock of the result of the referendum in June. However, consumers have very much stayed in a 'business as usual' mode and there has been no sharp downturn in spending; it is consumer expenditure that underpins the services sector which comprises about 75% of UK GDP. After a fairly flat three months leading up to October, retail sales in October surged at the strongest rate since September 2015. In addition, the GfK consumer confidence index has recovered quite strongly to -3 in October after an initial sharp plunge in July to -12 in reaction to the referendum result.

Bank of England GDP forecasts in the November quarterly Inflation Report were as follows, (August forecasts in brackets) - 2016 +2.2%, (+2.0%); 2017 1.4%, (+0.8%); 2018 +1.5%, (+1.8%). There has, therefore, been a sharp increase in the forecast for 2017, a marginal increase in 2016 and a small decline in growth, now being delayed until 2018, as a result of the impact of Brexit.

Capital Economics' GDP forecasts are as follows: 2016 +2.0%; 2017 +1.5%; 2018 +2.5%. They feel that pessimism is still being overdone by the Bank and Brexit will not have as big an effect as initially feared by some commentators.

The Chancellor has said he will do 'whatever is needed' i.e. to promote growth; there are two main options he can follow – fiscal policy e.g. cut taxes, increase investment allowances for businesses, and/or increase government expenditure on infrastructure, housing etc. This will mean that the PSBR deficit elimination timetable will need to slip further into the future as promoting growth, (and ultimately boosting tax revenues in the longer term), will be a more urgent priority. The Governor of the Bank of England, Mark Carney, had warned that a vote for Brexit would be likely to cause a slowing in growth, particularly from a reduction in business investment, due to the uncertainty of whether the UK would have continuing full access, (i.e. without tariffs), to the EU single market. He also warned that the Bank could not do all the heavy lifting to boost economic growth and suggested that the Government would need to help growth e.g. by increasing investment expenditure and by using fiscal policy tools. The newly appointed Chancellor, Phillip Hammond, announced, in the aftermath of the referendum result and the formation of a new Conservative cabinet, that the target of achieving a budget surplus in 2020 would be eased in the Autumn Statement on 23 November.

The other key factor in forecasts for Bank Rate is inflation where the MPC aims for a target for CPI of 2.0%. The November Inflation Report included an increase in the peak forecast for inflation from 2.3% to 2.7% during 2017; (Capital Economics are forecasting a peak of 3.2% in 2018). This increase was largely due to the effect of the sharp fall in the value of sterling since the referendum, (16% down against the US dollar and 11% down against the Euro); this will feed through into a sharp increase in the cost of imports and materials used in production in the UK. However, the MPC is expected to look through the acceleration in inflation caused by external, (outside of the UK), influences, although it has given a clear warning that if wage inflation were to rise significantly as a result of these cost pressures on consumers, then they would take action to raise Bank Rate.

What is clear is that consumer disposable income will come under pressure, as the latest employers' survey is forecasting median pay rises for the year ahead of only 1.1% at a time when inflation will be rising significantly higher than this. The CPI figure for October surprised by under shooting forecasts at 0.9%. However, producer output prices rose at 2.1% and core inflation was up at 1.4%, confirming the likely future upwards path.

Gilt yields, and consequently PWLB rates, have risen sharply since hitting a low point in mid-August. There has also been huge volatility during 2016 as a whole. The year started with 10 year gilt yields at 1.88%, fell to a low point of 0.53% on 12 August, and have hit a peak on the way up again of 1.46% on 14 November. The rebound since August reflects the initial combination of the yield-depressing effect of the MPC's new round of quantitative easing on 4 August, together with expectations of a sharp downturn in expectations for growth and inflation as per the pessimistic Bank of England Inflation Report forecast, followed by a sharp rise in growth expectations since August when subsequent business surveys, and GDP growth in quarter 3 at +0.5% q/q, confounded the pessimism. Inflation expectations also rose sharply as a result of the continuing fall in the value of sterling.

Employment has been growing steadily during 2016, despite initial expectations that the referendum would cause a fall in employment. However, the latest employment data in November, (for October), showed a distinct slowdown in the rate of employment growth and an increase in the rate of growth of the unemployment claimant count. House prices have been rising during 2016 at a modest pace but the pace of increase has been slowing since the referendum; a downturn in prices could dampen consumer confidence and expenditure.

United States of America

The American economy had a patchy 2015 with sharp swings in the quarterly growth rate leaving the overall growth for the year at 2.4%. Quarter 1 of 2016 at +0.8%, (on an annualised basis), and quarter 2 at 1.4% left average growth for the first half at a weak 1.1%. However, the first estimate for quarter 3 at 2.9% signalled a rebound to strong growth. The Fed. embarked on its long anticipated first increase in rates at its December 2015 meeting. At that point, confidence was high that there would then be four more increases to come in 2016. Since then, more downbeat news on the international scene and then the Brexit vote, have caused a delay in the timing of the second increase which is now strongly expected in December 2016. Overall, despite some data setbacks, the US is still, probably, the best positioned of the major world economies to make solid progress towards a combination of strong growth, full employment and rising inflation: this is going to require the central bank to take action to raise rates so as to make progress towards normalisation of monetary policy, albeit at lower central rates than prevailed before the 2008 crisis.

The result of the presidential election in November is expected to lead to a strengthening of US growth if Trump's election promise of a major increase in expenditure on infrastructure is implemented. This policy is also likely to strengthen inflation pressures as the economy is already working at near full capacity. In addition, the unemployment rate is at a low point verging on what is normally classified as being full employment. However, the US does have a substantial amount of hidden unemployment in terms of an unusually large, (for a developed economy), percentage of the working population not actively seeking employment.

Trump's election has had a profound effect on the bond market and bond yields have risen sharply in the week since his election. Time will tell if this is a temporary over reaction, or a reasonable assessment of his election promises to cut taxes at the same time as boosting expenditure. This could lead to a sharp rise in total debt issuance from the current level of around 72% of GDP towards 100% during his term in office. However, although the Republicans now have a monopoly of power for the first time since the 1920s, in having a President and a majority in both Congress and the Senate, there is by no means any certainty that the politicians and advisers he has been appointing to his team, and both houses, will implement the more extreme policies that Trump outlined during his election campaign. Indeed, Trump may even rein back on some of those policies himself.

The election does not appear likely to have much impact on the Fed. in terms of holding back further on increasing the Fed. Rate. Accordingly, the next rate rise is still widely expected to occur in December 2016, followed by sharper increases thereafter, which may also cause Treasury yields to rise further. If the Trump package of policies is fully implemented, there is likely to be a significant increase in inflationary pressures which could, in turn, mean that the pace of further Fed. Rate increases will be quicker and stronger than had been previously expected.

In the first week since the US election, there has been a major shift in investor sentiment away from bonds to equities, especially in the US. However, gilt yields in the UK and bond yields in the EU have also been dragged higher. Some commentators are saying that this rise has been an overreaction to the US election result which is likely to be reversed. Other commentators take the view that this could well be the start of the long expected eventual unwinding of bond prices propelled upwards to unrealistically high levels, (and conversely bond yields pushed down), by the artificial and temporary power of quantitative easing.

Eurozone

In the Eurozone, the ECB commenced, in March 2015, its massive €1.1 trillion programme of quantitative easing to buy high credit quality government and other debt of selected EZ countries at a rate of €60bn per month. This was intended to run initially to September 2016 but was extended to March 2017 at its December 2015 meeting. At its December and March 2016 meetings it progressively cut its deposit facility rate to reach -0.4% and its main refinancing rate from 0.05% to zero. At its March meeting, it also increased its monthly asset purchases to €80bn. These measures have struggled to make a significant impact in boosting economic growth and in helping inflation to rise significantly from low levels towards the target of 2%.

EZ GDP growth in the first three quarters of 2016 has been 0.5%, +0.3% and +0.3%, (+1.6% y/y). Forward indications are that economic growth in the EU is likely to continue at moderate levels. This has added to comments from many forecasters that those central banks in countries around the world which are currently struggling to combat low growth, are running out of ammunition to stimulate growth and to boost inflation. Central banks have also been stressing that national governments will need to do more by way of structural reforms, fiscal measures and direct investment expenditure to support demand and economic growth in their economies.

There are also significant specific political and other risks within the EZ: -

- Greece continues to cause major stress in the EU due to its tardiness and reluctance in implementing key reforms required by the EU to make the country more efficient and to make significant progress towards the country being able to pay its way – and before the EU is prepared to agree to release further bail out funds.*
- Spain has had two inconclusive general elections in 2015 and 2016, both of which failed to produce a workable government with a majority of the 350 seats. At the eleventh hour on 31 October, before it would have become compulsory to call a third general election, the party with the biggest bloc of seats (137), was given a majority confidence vote to form a government. This is potentially a highly unstable situation, particularly given the need to deal with an EU demand for implementation of a package of austerity cuts which will be highly unpopular.*
- The under capitalisation of Italian banks poses a major risk. Some German banks are also undercapitalised, especially Deutsche Bank, which is under threat of major financial penalties from regulatory authorities that will further weaken its capitalisation. What is clear is that national governments are forbidden by EU rules from providing state aid to bail out those banks that are at risk, while, at the same time, those banks are unable realistically to borrow additional capital in financial markets due to their vulnerable financial state. However, they are also 'too big, and too important to their national economies, to be allowed to fail'.*
- 4 December Italian constitutional referendum on reforming the Senate and reducing its powers; this has also become a confidence vote on Prime Minister Renzi who originally said he would resign if there is a 'no' vote, but has since back tracked on that in the light of adverse poll predictions. A rejection of these proposals would stop progress to fundamental political and economic reform which is urgently needed to deal with Italy's core problems, especially low growth and a very high debt to GDP ratio of 135%. They are also intended to give Italy more stable government as no western European country has had such a multiplicity of governments since the Second World War as Italy, due to the equal split of power between the two chambers of the Parliament which are both voted in by the Italian electorate but by using different voting systems. It is unclear what the political, and other, repercussions could be if there is a 'No' vote.*

- *Dutch general election 15.3.17; a far right party is currently polling neck and neck with the incumbent ruling party. In addition, anti-big business and anti-EU activists have already collected two thirds of the 300,000 signatures required to force a referendum to be taken on approving the EU – Canada free trade pact. This could delay the pact until a referendum in 2018 which would require unanimous approval by all EU governments before it can be finalised. In April 2016, Dutch voters rejected by 61.1% an EU – Ukraine cooperation pact under the same referendum law. Dutch activists are concerned by the lack of democracy in the institutions of the EU.*
- *French presidential election; first round 13 April; second round 7 May 2017.*
- *French National Assembly election June 2017.*
- *German Federal election August – 22 October 2017. This could be affected by significant shifts in voter intentions as a result of terrorist attacks, dealing with a huge influx of immigrants and a rise in anti EU sentiment.*
- *The core EU, (note, not just the Eurozone currency area), principle of free movement of people within the EU is a growing issue leading to major stress and tension between EU states, especially with the Visegrad bloc of former communist states. Given the number and type of challenges the EU faces in the next eighteen months, there is an identifiable risk for the EU project to be called into fundamental question. The risk of an electoral revolt against the EU establishment has gained traction after the shock results of the UK referendum and the US Presidential election. But it remains to be seen whether any shift in sentiment will gain sufficient traction to produce any further shocks within the EU.*

Asia

Economic growth in China has been slowing down and this, in turn, has been denting economic growth in emerging market countries dependent on exporting raw materials to China. Medium term risks have been increasing in China e.g. a dangerous build up in the level of credit compared to the size of GDP, plus there is a need to address a major over supply of housing and surplus industrial capacity, which both need to be eliminated. This needs to be combined with a rebalancing of the economy from investment expenditure to consumer spending. However, the central bank has a track record of supporting growth through various monetary policy measures, though these further stimulate the growth of credit risks and so increase the existing major imbalances within the economy.

Economic growth in Japan is still patchy, at best, and skirting with deflation, despite successive rounds of huge monetary stimulus and massive fiscal action to promote consumer spending. The government is also making little progress on fundamental reforms of the economy.

Emerging countries

There have been major concerns around the vulnerability of some emerging countries exposed to the downturn in demand for commodities from China or to competition from the increase in supply of American shale oil and gas reaching world markets. The ending of sanctions on Iran has also brought a further significant increase in oil supplies into the world markets. While these concerns have subsided during 2016, if interest rates in the USA do rise substantially over the next few years, (and this could also be accompanied by a rise in the value of the dollar in exchange markets), this could cause significant problems for those emerging countries with large amounts of debt denominated in dollars. The Bank of International Settlements has recently released a report that \$340bn of emerging market corporate debt will fall due for repayment in the remaining two months of 2016 and in 2017 – a 40% increase on the figure for the last three years.

Financial markets could also be vulnerable to risks from those emerging countries with major sovereign wealth funds, that are highly exposed to the falls in commodity prices from the levels prevailing before 2015, especially oil, and which, therefore, may have to liquidate substantial amounts of investments in order to cover national budget deficits over the next few years if the price of oil does not return to pre-2015 levels.

Brexit timetable and process

- *March 2017: UK government notifies the European Council of its intention to leave under the Treaty on European Union Article 50*
- *March 2019: two-year negotiation period on the terms of exit. This period can be extended with the agreement of all members i.e. not that likely.*
- *UK continues as an EU member during this two-year period with access to the single market and tariff free trade between the EU and UK.*
- *The UK and EU would attempt to negotiate, among other agreements, a bi-lateral trade agreement over that period.*
- *The UK would aim for a negotiated agreed withdrawal from the EU, although the UK may also exit without any such agreements.*
- *If the UK exits without an agreed deal with the EU, World Trade Organisation rules and tariffs could apply to trade between the UK and EU - but this is not certain.*
- *On exit from the EU: the UK parliament would repeal the 1972 European Communities Act.*
- *The UK will then no longer participate in matters reserved for EU members, such as changes to the EU's budget, voting allocations and policies.*
- *It is possible that some sort of agreement could be reached for a transitional time period for actually implementing Brexit after March 2019 so as to help exporters to adjust in both the EU and in the UK.*

Buddsoddiadau Penodedig ac Amhenodedig

Mae Canllawiau Llywodraeth Cymru ar Fuddsoddiadau Llywodraeth Leol (a ddaeth i rym ar 1 Ebrill 2010) yn rhoi diffiniad o fuddsoddiadau penodedig ac amhenodedig.

Mae paragraff 5.1 y Canllawiau yn dweud bod buddsoddiad yn un penodedig os yw'n cwrdd â phob un o'r isod:-

- “(a) the investment is denominated in sterling and any payments or repayments in respect of the investment are payable only in sterling; and*
- (b) the investment is not a long-term investment (*); and*
- (c) the making of the investment is not defined as capital expenditure by virtue of regulation 20(1)(d) of the Local Authorities (Capital Finance and Accounting) (Wales) Regulations 2003 [SI 3239 as amended]; and*
- (ch) the investment is made with a body or in an investment scheme of high credit quality (**); or with one of the following public-sector bodies:*
  - (i) the United Kingdom Government*
  - (ii) a local authority in England or Wales (as defined in section 23 of the 2003 Act) or a similar body in Scotland or Northern Ireland*
  - (iii) a parish or community council.”*

Mae'r Canllawiau hefyd yn dweud bod unrhyw fuddsoddiad nad yw'n cwrdd â'r diffiniad ym mharagraff 5.1 yn cael ei gyfrif fel buddsoddiad amhenodedig.

Yn ystod 2017/18 nid yw'r Cyngor yn bwriadu gwneud unrhyw fuddsoddiadau mewn arian gwledydd tramor, na gyda chyrrff credyd isel, nac unrhyw fuddsoddiadau a ddiffinnir fel gwariant cyfalaf gan y ddeddfwriaeth (megis cyfranddaliadau mewn cwmnïau). Bydd buddsoddiadau amhenodedig felly yn cael eu cyfyngu i (i) buddsoddiadau tymor hir; a (ii) adneuo gyda banciwr y Cyngor i ddibenion trafodaethol os yw'n methu a chwrdd â'r meini prawf sylfaenol ar gyfer y credyd; yn yr achos hwn, caiff balansau eu cyfyngu i'r eithaf lle mae hynny'n bosib.

Mae'r tabl yn Atodiad 6 yn nodi'r meini prawf a'r cyfyngiadau buddsoddi ar gyfer y gwahanol gategoriâu o fuddsoddiadau y bwriedir eu defnyddio yn ystod 2017/18 ac sydd felly'n sail ar gyfer y rhestr benthycyca a gymeradwyir.

Bydd raid i'r Cyngor Sir gymeradwyo unrhyw newidiadau arfaethedig yn ystod y flwyddyn i gategoriâu o fuddsoddiadau penodedig ac amhenodedig a ddefnyddir ac/neu i'r meini prawf graddfeydd credyd / cyfyngiadau buddsoddi.

“** Section 2.4 of the 'Guidance' defines a long term investment as "any investment other than (a) one which is due to be repaid within 12 months of the date on which the investment was made or (b) one which the local authority may require to be repaid within that period.”

** For the purposes of high credit quality the 'Guidance' states that "for the purposes of paragraph 5.1(d), Welsh ministers recommend that the Strategy should define high credit quality (and where this definition refers to credit ratings, paragraph 6.1 (***) is relevant)."

*** Paragraph 6.1 of the 'Guidance' recommends that "the Strategy should set out the authority's approach to assessing the risk of loss of investments, making clear in particular:

- (a) to what extent, if any, risk assessment is based upon credit ratings issued by one or more credit rating agencies;*
- (b) where credit ratings are used, how frequently credit ratings are monitored and what action is to be taken when ratings change; and*
- (c) what other sources of information on credit risk are used, additional to or instead of credit ratings.”*

The table in Appendix 6 of this strategy sets out what this Council defines as high credit quality and the associated investment criteria and limits and section 4.2 of this strategy sets out the Council's creditworthiness approach.

Meini Prawf Gwrthbartion

Categori	Graddfa Credyd Tymor Byr (Fitch)	Graddfa Credyd Tymor Byr (Moody's)	Graddfa Credyd Tymor Byr (Standard & Poor's)	Graddfa Credyd Tymor Hir (Fitch)	Graddfa Credyd Tymor Hir (Moody's)	Graddfa Credyd Tymor Hir (Standard & Poor's)	Terfyn Arian	Terfyn Amser
Banciau a Chymdeithasau Adeiladu (sydd heb eu gwladoli neu sydd wedi eu gwladoli'n rhannol)	F1+	P-1	A-1+	AAA	Aaa	AAA	£10m	5 mlynedd
	F1+	P-1	A-1+	AA	Aa2	AA	£10m	3 mlynedd
	F1+	P-1	A-1+	AA-	Aa3	AA-	£10m	364 diwrnod
	F1	P-1	A-1	A	A2	A	£7.5m	6 mis
Banciau'r Deyrnas Gyfunol sydd wedi eu Gwladoli / wedi eu Gwladoli'n Rhannol	d/b	d/b	d/b	d/b	d/b	d/b	£10m	364 diwrnod
Llywodraeth Ganolog y Deyrnas Gyfunol (waeth beth fo'r raddfa credyd)	d/b	d/b	d/b	d/b	d/b	d/b	Dim uchafswm	Dim uchafswm
Awdurdodau Lleol y Deyrnas Gyfunol **	d/b	d/b	d/b	d/b	d/b	d/b	£5m	364 diwrnod
Cronfeydd Marchnad Arian	d/b	d/b	d/b	AAA	AAA	AAA	£5m	6 mis

* fel y diffinnir yn Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Cyllid a Chyfrifo Cyfalaf) (Cymru) 2003

** fel y diffinnir yn Neddf Llywodraeth Leol 2003

Nodiadau ac Eglurhad**(1) Terfyn Arian Parod**

- (i) Mae'r terfynau arian yn berthnasol i'r gwrthbarti unigol ac i'r grŵp cyffredinol y mae'n perthyn iddo. (e.e. ar gyfer y banciau o fewn Grŵp Bancio Lloyds plc (sef Bank of Scotland plc a Lloyds Bank plc), terfyn buddsoddi yn berthnasol i fanciau hynny yn unigol a'r grŵp bancio yn ei gyfanrwydd);
- (ii) Y terfyn arian cyffredinol ar gyfer adneuo'n dros 364 o ddyddiau yw £15m.

(2) Terfyn Amser

- (i) I fyny at, a chan gynnwys y cyfnod a nodwyd.

(3) Arian Gwledydd Tramor

- (i) Bydd buddsoddiadau mewn gwledydd tramor wedi eu cyfyngu i'r rheini a chanddynt raddfa credyd sofran AA- (Fitch) neu gyfatebol (o'r asiantaethau a gyfeirwyd atynt yn adain 4.3 or strategaeth hon) graddfa credyd sofran (yn seiliedig ar y cyfenwador lleiaf) a hyd at uchafswm o £10 miliwn fesul gwlad dramor.
- (ii) Ni chaniateir buddsoddi mewn gwledydd pan mae ei raddfa sofran is ddim yn AA- neu'n uwch. Ni fydd unrhyw gyfyngiad gan wlad yn berthnasol i fuddsoddiadau yn y Deyrnas Gyfunol waeth beth fo'r raddfa credyd sofran.
- (iii) Ni fydd Is-gwmnïau grwpiau bancio tramor fel arfer yn cael eu hasesu yn unol â mamwlad y sefydliad riant. Fodd bynnag, bydd Santander UK plc (is-gwmni Bancio Santander yn Sbaen) yn cael ei gyfrif fel banc yn y Deyrnas Gyfunol oherwydd eu masnach freintiau sylweddol yn y Deyrnas Gyfunol a natur hyd fraich y berthynas rhwng y riant a'r is-gwmni.
- (iv) Ni fydd meini prawf graddfeydd credyd sofran a chyfyngiadau gwledydd tramor yn berthnasol i fuddsoddiadau mewn banciau datblygu amlochrog (e.e. Banc Buddsoddi Ewrop a Banc y Byd) na sefydliadau rhyngwladol (e.e. yr Undeb Ewropeaidd).

4. Graddfa Credyd yn Gostwng

Os bydd graddfa credyd yn gostwng ac yn golygu bod y gwrthbarti yn is na'r meini prawf y mae'n rhaid cwrdd â nhw ar gyfer buddsoddi, rhoddir y gorau i ddefnyddio'r gwrthbarti cyn gynted ag y bydd yn ymarferol.

Os bydd y Swyddog Adran 151 yn dymuno parhau i fuddsoddi gyda'r gwrthbarti hwnnw gofynnir am ganiatâd gan Gadeirydd y Pwyllgor Archwilio ac un aelod arall o ddewis y Cadeirydd a bydd raid i'r ddau ohonynt gymeradwyo. Adroddir ar hynny fel sy'n briodol ar yr adeg gyfleus nesaf.

Gwledydd wedi eu cymeradwyo ar gyfer buddsoddi [yn gywir fel ar 25 Hydref 2016]

Seiliedig ar y raddfa isaf ar gael

AAA

- Awstralia
- Canada
- Denmarc
- Yr Almaen
- Lwcsembwrg
- Yr Iseldiroedd
- Norwy
- Singapore
- Sweden
- Y Swistir

AA+

- Y Ffindir
- Hong Kong
- U.D.A

AA

- Abu Dhabi
- Ffrainc
- Qatar
- Y D.U

AA-

- Gwlad Belg

Cynllun Dirprwyo Rheoli Trysorlys

(i) Cyngor Sir

- Cymeradwyo'r Gyllideb;
- Cymeradwyo Datganiad Strategaeth Rheoli Trysorlys Blynyddol, Strategaeth Buddsoddi Blynyddol a Polisi MRP, Datganiad Polisi Rheoli Trysorlys Blynyddol a diwygiadau;
- Cymeradwyo diwygiadau i'r cymalau a fabwysiadwyd gan y Cyngor;
- Derbyn ac adolygu adroddiadau monitro ar bolisiâu Rheoli Trysorlys, arferion a gweithgareddau; ac
- Gweithredu ar argymhelliad a dderbyniwyd gan y Pwyllgor Archwilio a/neu'r Pwyllgor Gwaith.

(ii) Pwyllgor Gwaith

- Ystyried y gyllideb;
- Cymeradwyo rhannu'r cyfrifoldebau;
- Cymeradwyo dewis o ddarparwyr gwasanaeth allanol a chytuno ar dermau'r apwyntiad;
- Derbyn ac adolygu adroddiadau monitro ar bolisiâu Rheoli Trysorlys, arferion a gweithgareddau a gwneud argymhellion i'r Cyngor Sir fel yn briodol;
- Gweithredu ar argymhellion a dderbyniwyd gan y Pwyllgor Archwilio.

(iii) Pwyllgor Archwilio

- Sgrwtini o faterion Rheoli Trysorlys, fel sy'n ofynnol dan Gôd Ymarfer CIPFA ar Reoli Trysorlys a Pholisi'r Cyngor a'r Rheoli Trysorlys. Mae'n cynnwys:-
  - sgrwtineiddio Datganiad Strategaeth Blynyddol ar Reoli Trysorlys, Strategaeth Buddsoddi Blynyddol, Polisi Blynyddol MRP, Polisi Rheoli Trysorlys Blynyddol ac Arferion Rheoli Trysorlys a gwneud argymhellion i'r Pwyllgor Gwaith a'r Cyngor Sir fel bo'n briodol;
  - sgrwtineiddio cynigion am ddiwygiadau i'r Datganiad Strategaeth Rheoli Trysorlys Blynyddol, Strategaeth Buddsoddi Blynyddol, Polisi Blynyddol MRP, Polisi Rheoli Trysorlys Blynyddol ac Arferion Rheoli Trysorlys a'r diwygiadau i'r cymalau a fabwysiadwyd a gwneud argymhellion i'r Pwyllgor Gwaith a'r Cyngor Sir fel bo'n briodol;
  - derbyn a sgrwtineiddio unrhyw gynigion yn ymwneud â Rheoli Trysorlys sydd angen penderfyniad gan y Pwyllgor Gwaith neu'r Cyngor Sir;
  - derbyn a sgrwtineiddio adroddiadau monitro polisiâu Rheoli Trysorlys, arferion a gweithgareddau a gwneud argymhellion i'r Pwyllgor Gwaith a'r Cyngor Sir fel bo'n briodol.

Rôl Rheoli Trysorlys y Swyddog Adran 151

Mae rôl y Swyddog (cyfrifol) Adran 151 yn cynnwys:

- argymell cymalau, polisi/arferion rheoli trysorlys i'w cymeradwyo, gan eu hadolygu'n rheolaidd, a monitro cydymffurfiaeth;
- cyflwyno adroddiadau polisi rheoli trysorlys rheolaidd;
- cyflwyno cyllidebau ac amrywiaethau cyllideb;
- derbyn ac adolygu adroddiadau gwybodaeth rheoli;
- adolygu perfformiad y swyddogaeth rheoli trysorlys;
- sicrhau digonolrwydd adnoddau a sgiliau rheoli trysorlys, a'r rhannu effeithiol o gyfrifoldebau o fewn y swyddogaeth rheoli trysorlys;
- sicrhau digonolrwydd archwilio mewnol, a chysylltu ag archwilwyr allanol; ac
- argymell apwyntio darparwyr gwasanaeth allanol.
- Cyfrifoldeb ar gyfer gweithredu a gweinyddu'r penderfyniadau trysorlys, yn cynnwys y penderfyniadau ar fenthycu, buddsoddi ac ariannu, wedi cael ei ddirprwyo i'r Swyddog Adran 151, a fydd yn gweithredu yn unol â datganiadau polisi'r Cyngor ac Arferion Rheoli Trysorlys.

Côd Ymarfer : Rheoli Trysorlys CIPFA yn y Gwasanaethau Cyhoeddus

Egwyddorion allweddol CIPFA *Rheoli'r Trysorlys yn y Gwasanaethau Cyhoeddus : Côd Ymarfer (Cyfrol 2011)*, fel y disgrifir yn Adran 4 o'r Côd hwnnw yw:-

Egwyddor Allweddol 1:

Dylai sefydliadau gwasanaethau cyhoeddus roi ar waith amcanion ffurfiol a chynhwysfawr, polisïau ac arferion, strategaethau a threfniadau adrodd ar gyfer rheolaeth effeithiol a rheoli eu gweithgareddau rheoli trysorlys.

Egwyddor Allweddol 2:

Dylai eu polisïau a'u harferion ei gwneud yn glir bod rheolaeth effeithiol a rheoli risgiau yn brif amcanion eu gweithgareddau rheoli trysorlys a bod cyfrifoldeb am y rhain yn gorwedd yn glir o fewn eu sefydliadau. Dylai eu harchwaeth am risg ffurfio rhan o'u strategaeth flynyddol, gan gynnwys unrhyw ddefnydd o offerynnau ariannol ar gyfer y rheolaeth bwyllog o'r risgiau hynny, a dylai sicrhau y rhoddir blaenoriaeth i ddiogelwch a hylifedd wrth fuddsoddi arian.

Egwyddor Allweddol 3:

Dylent gydnabod bod mynd ar drywydd gwerth am arian ym maes rheolaeth trysorlys a'r defnydd o fesurau perfformiad addas yn arfau dilys ac yn bwysig i sefydliadau cyfrifol i gyflogi i gefnogi eu busnes ac amcanion y gwasanaeth; a bod, o fewn cyd-destun rheoli risg yn effeithiol eu polisïau rheoli trysorlys a'i arferion yn adlewyrchu hyn.

Aiff y Côd ymlaen i ddweud bod:

"Wrth lunio'r argymhellion hyn mae CIPFA yn cydnabod yr anawsterau o ymdrechu i gael rheolaeth effeithiol ar risg, tra ar yr un pryd yn anelu at sicrhau gwerth am arian. Nid yw'r Côd yn ceisio bod yn rhagnodol ynghylch sut y dylai'r mater hwn gael ei drin, yn enwedig gan ei fod yn cynnwys amrywiaeth mor eang o sefydliadau. Fodd bynnag, lle bo hynny'n briodol, mae nodiadau cyfarwyddo sector benodol yn rhoi cyngor addas. Mae CIPFA yn cydnabod nad oes unrhyw ddau sefydliad yn y gwasanaethau cyhoeddus yn debygol o fynd i'r afael â'r mater hwn yn union yr un modd, ond mae llwyddiant yn y maes rheoli'r trysorlys yn debygol o gael ei weld, yn enwedig yn nhermau gwerth am arian fel dangosydd o swyddogaeth rheoli'r trysorlys sy'n perfformio'n gryf".

"Er ei fod yn dyddio'n ôl i 1991, mae CIPFA yn ystyried bod yr adroddiad gan y Trysorlys a Phwyllgor y Gwasanaeth Sifil o Dŷ'r Cyffredin ar gau'r BCCI yn dal yn berthnasol, ac yn yr adroddiad fe ddywedwyd :

"Wrth gydbwyso'r risg yn erbyn dychweliad, dylai awdurdodau lleol fod yn fwy pryderus i osgoi risgiau nag i wneud yr elw mwyaf."

"Yn wir, cefnogwyd y farn hon gan adroddiad y Pwyllgor Dethol Cymunedau a Llywodraeth Leol i fuddsoddiadau awdurdodau lleol yn 2009."

"Barn CIPFA yw trwy'r holl wasanaethau cyhoeddus y flaenoriaeth yw diogelu cyfalaf yn hytrach na gwneud yr elw mwyaf. Nid yw osgoi pob risg yn briodol nac yn bosibl. Fodd bynnag, mae'n rhaid cael cydbwysedd gyda chyfrifoldeb brwd am arian cyhoeddus."

Felly, bydd yr Awdurdod yn mabwysiadu'r pedwar cymal canlynol fel rhan o'r rheolau sefydlog :

1. Bydd yr Awdurdod yn creu ac yn cynnal, fel conglfeini ar gyfer rheolaeth effeithiol o'r trysorlys:-
  - Datganiad polisi ar reoli'r trysorlys, sy'n datgan y polisiau, amcanion a'r dull o reoli risg ei weithgareddau rheoli trysorlys; a
  - Arferion rheoli trysorlys addas (ARhT) yn nodi'r modd y bydd yr Awdurdod yn ceisio cyflawni'r polisiau a'r amcanion hynny, ac yn rhagnodi sut y bydd yn trin ac yn rheoli'r gweithgareddau hynny.

Bydd cynnwys y Datganiad Polisi ac ARhT yn dilyn yr argymhellion a gynhwysir yn Adrannau 6 a 7 o'r Côd, yn amodol yn unig i newid lle bo angen adlewyrchu amgylchiadau penodol yr Awdurdod. Ni fydd newidiadau o'r fath yn golygu y bydd yr Awdurdod yn gwro'n sylweddol oddi wrth egwyddorion allweddol y Côd.

2. Bydd y Cyngor Sir, Pwyllgor Gwaith a'r Pwyllgor Archwilio yn derbyn adroddiadau ar bolisiau, ymarferion a gweithgareddau Rheoli Trysorlys yr Awdurdod, yn cynnwys Strategaeth Blynyddol a Chynllun o flaen llaw y flwyddyn, adroddiadau chwarterol (yn cynnwys adroddiad adolygu canol blwyddyn) a hefyd adroddiad blynyddol ar ôl cau lawr, mewn ffurf sydd wedi ei ragnodi gan y TMPs.
3. Mae'r Cyngor Sir/Pwyllgor Gwaith yn gyfrifol am weithredu ar Bolisiau ac ymarferion Rheoli Trysorlys yr Awdurdod yn unol â chynllun Dirprwyo Rheolaeth Trysorlys. Mae'r Swyddog Cyllid 151 yn gyfrifol am weithredu a gweinyddu penderfyniadau Rheoli Trysorlys, fydd yn gweithio yn unol hefo Datganiad Polisi'r Awdurdod a'r TMPs ac os ydi hi/fo yn aelod o CIPFA, CIPFA Standard of Professional Practice on Treasury Management.
4. Mae'r Awdurdod yn enwebu'r Pwyllgor Archwilio i fod yn gyfrifol am sicrhau y ceir craffu effeithiol ar y polisiau rheoli'r trysorlys, yr ymarferion a'r perfformiad.

Datganiad Polisi Rheoli'r Trysorlys

1. Mae CIPFA yn diffinio ei weithgareddau rheoli'r trysorlys fel : “Rheoli buddsoddiadau'r Awdurdod a llif arian, ei fancio, trafodion marchnad arian a marchnad gyfalaf; rheolaeth effeithiol o'r risgiau sy'n gysylltiedig â'r gweithgareddau hynny, a mynd ar drywydd y perfformiad gorau posibl sy'n gyson â'r risgiau hynny”.
2. Mae'r sefydliad hwn o'r farn mai nodi, monitro a rheoli risg yn llwyddiannus yw'r prif feini prawf ar gyfer mesur effeithlonrwydd ei weithgareddau rheoli'r trysorlys. Yn unol â hynny, bydd dadansoddi ac adrodd ar weithgareddau rheoli'r trysorlys yn canolbwyntio ar eu goblygiadau risg i'r sefydliad, ac unrhyw offerynnau ariannol a wnaed i reoli'r risgiau hyn.
3. Mae'r sefydliad hwn yn cydnabod y bydd rheolaeth effeithiol o'r trysorlys yn ei gefnogi wrth gyflawni ei amcanion busnes a gwasanaeth. Mae felly wedi ymrwymo i egwyddorion cyflawni gwerth am arian y maes rheoli'r trysorlys, a defnyddio technegau mesur perfformiad cynhwysfawr ac addas, o fewn cyd-destun rheoli risg yn effeithiol.

**DANGOSYDDION PWYLLOG A THRYSORLYS
GOSOD Y GYLLIDEB 2017/18**

ATODIAD 11

Rhif Dangosydd

Fforddiadwyaeth		2015/16 Alldro	2016/17 Amcangyfrif	2017/18 Cynnig	2018/19 Cynnig	2019/20 Cynnig
1,2	Amcangyfrif o [neu wir] gymhareb costau dyled i ffrwd referniw net:					
	Cronfa'r Cyngor	6.26%	6.11%	6.50%	6.72%	6.89%
	Cyfrif Refeniw Tai (gan gynnwys y setliad)	23.14%	21.28%	19.38%	17.50%	15.99%
	Cyfanswm	8.03%	7.76%	7.98%	8.04%	8.09%
3	Amcangyfrifon o effaith ymylol penderfyniadau buddsoddi cyfalaf ar y Dreth Gyngor <i>y Dreth Gyngor ar fand D</i>			£4.25	£22.00	£36.87
4a	Amcangyfrifon o effaith ymylol penderfyniadau buddsoddi cyfalaf ar Renti Tai <i>ar gyfartaledd rhent wythnosol</i>			£32.42	£18.83	£19.52
4b	Amcangyfrifon o effaith ymylol benthyciadau cyfalaf ar Renti Tai ir CRT <i>ar gyfartaledd rhent wythnosol</i>			£0.00	£0.00	£0.00
Pwyll						
5	Dyled gros a'r Gofyniad Cyllido Cyfalaf (CFR)	✓	✓	✓	✓	✓
	<i>Ydy dyled allanol gros yn llai na'r CFR am y flwyddyn flaenorol ynghyd ag amcangyfrifon unrhyw gynnydd am y flwyddyn gyfredol a'r ddwy flynedd ddilynol?</i>					
Gwariant Cyfalaf			£000	£000	£000	£000
6,7	Amcangyfrif o [neu wir] Wariant Cyfalaf					
	Cronfa'r Cyngor	16,368	30,911	35,713	38,573	29,031
	Cyfrif Refeniw Tai	27,608	12,151	9,889	7,283	7,523
	Cyfanswm	43,976	43,062	45,602	45,856	36,554
8,9	Amcangyfrif o [neu wir] Gofyniad Cyllido Cyfalaf					
	Cronfa'r Cyngor	84,291	92,982	97,594	100,762	103,563
	Cyfrif Refeniw Tai	43,365	42,497	41,648	40,815	39,999
	Cyfanswm	127,656	135,479	139,242	141,577	143,562
Dyled Allanol			£000	£000	£000	£000
10	Terfyn Awdurdodedig					
	: Benthycia Cyffredinol	143,000	166,000	167,000	169,000	171,000
	: Ymrwymadau tymor hir eraill	2,000	3,000	3,000	3,000	3,000
	: Cyfanswm	145,000	169,000	170,000	172,000	174,000

11	Terfyn CRT ar ddyledion:					
	Terfyn CRT ar ddyledion	d/b	58,533	58,533	58,533	58,533
	GCC CRT	d/b	45,069	43,744	42,446	41,174
	Uchdwr CRT	d/b	13,484	14,809	16,107	17,379
12	Ffin Ymarferol					
	: Benthycu Cyffredinol	138,000	161,000	162,000	164,000	166,000
	: Ymrwymiadau tymor hir eraill	2,000	3,000	3,000	3,000	3,000
	: Cyfanswm	140,000	164,000	165,000	167,000	169,000
13	Gwir Ddyled Allanol	110,744				
Rheoli'r Trysorlys		2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20
		Alldro	Amcangyfrif	Cynnig	Cynnig	Cynnig
14	Fod yr Awdurdod Lleol wedi mabwysiadu Cod Ymarfer CIPFA ar Reoli'r Trysorlys yn y Gwasanaethau Cyhoeddus.	✓	✓	✓	✓	✓
		£000	£000	£000	£000	£000
15	Dyled Gros a Net	100%	100%	100%	100%	100%
	<i>Terfyn uchaf ar y ddyled net fel cyfran o'r ddyled gros</i>					
16	Y terfyn uchaf ar raddfeydd sefydlog :	143,000	166,000	167,000	169,000	171,000
	<i>(prifswm net neilltuol)</i>					
17	Y terfyn uchaf ar raddfeydd amrywiol:	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000
	<i>(prifswm net neilltuol)</i>					
18	Terfyn cyfanswm y prifsymiau a fuddsoddir am gyfnodau dros 364 diwrnod:	15,000	15,000	15,000	15,000	15,000
	<i>(bydd unrhyw fuddsoddiadau tymor hir a ddygir ymlaen o flynyddoedd blaenorol yn cael eu cynnwys yn nherfyn bob blwyddyn)</i>					
			2016/17		2016/17	
			Terfyn uchaf		Terfyn isaf	
19	Terfyn uchaf ac isaf ar gyfer strwythur aeddfedu'r benthycu graddfa sefydlog					
	• dan 12 mis		20%		0%	
	• 12 mis ac o fewn 24 mis		20%		0%	
	• 24 mis ac o fewn 5 mlynedd		50%		0%	
	• 5 mlynedd ac o fewn 10 mlynedd		75%		0%	
	• 10 mlynedd a throsodd		100%		0%	
			Dim newid		Dim newid	

Geirfa a gwybodaeth ar Dangosyddion Pwyllog a Rheoli Trysorlys**Dangosyddion Pwyllog****A) Fforddiadwyaeth****1,2. Cymhareb y costau cyllido i'r ffrwd referniw net**

Mae'r dangosydd hwn yn nodi'r tueddiad o ran cost cyfalaf (costau benthyca a chostau ymrwymadau tymor hir eraill net o'r incwm buddsoddi) yn erbyn y ffrwd referniw net.

Mae'r amcangyfrifon ynghylch costau cyfalaf yn cynnwys ymrwymadau cyfredol a'r cynigion yn yr adroddiad hwn ar y gyllideb.

3. Effaith incrementiadd penderfyniadau mewn perthynas â buddsoddi cyfalaf ar y dreth gyngor

Mae'r dangosydd hwn yn nodi'r costau referniw sy'n gysylltiedig â newidiadau arfaethedig i'r rhaglen gyfalaf dair blynedd a argymhellwyd yn yr adroddiad hwn ar y gyllideb o gymharu ag ymrwymadau a chynlluniau cyfredol y Cyngor sydd eisoes wedi eu cymeradwyo. Mae'r rhagdybiaethau yn seiliedig ar y gyllideb ond yn anorfod, byddant yn cynnwys rhywfaint o amcangyfrifon megis lefel y gefnogaeth o du'r Llywodraeth nad ydynt yn cael eu cyhoeddi dros gyfnod o dair blynedd.

4(a) Amcangyfrif o effaith incrementaidd y penderfyniadau a wneir mewn perthynas â buddsoddiadau cyfalaf ar lefelau rhenti tai

Yr un modd â'r clandriad ar gyfer y dreth gyngor, mae'r dangosydd hwn yn nodi'r tueddiad yng nghost y newidiadau arfaethedig yn y rhaglen gyfalaf dai a argymhellwyd yn yr adroddiad hwn o gymharu ag ymrwymadau a chynlluniau cyfredol y Cyngor sydd eisoes wedi eu cymeradwyo ac wedi eu mynegi fel yr effaith a gânt ar lefelau rhenti wythnosol.

Mae'r dangosydd hwn yn dangos effaith referniw ar unrhyw newidiadau newydd y bwriedir eu gwneud er y bydd unrhyw effaith arwahanol yn cael ei chyfyngu gan reoliadau rhent.

4(b) Amcangyfrifon o effaith ymylol benthyciadau cyfalaf ar Renti Tai ir CRT.

Mae'r dangosydd hwn yn dangos y gost ychwanegol o fenthyg gan y CRT ar swm rhent.

B) Bod yn ddarbodus**5. Dyled gros a'r GCC**

Mae angen i'r Cyngor sicrhau nad yw'r ddyled gros, heblaw yn y tymor byr, yn mynd yn uwch na'r GCC yn y flwyddyn flaenorol ynghyd â'r amcangyfrifon am unrhyw GCC ychwanegol ar gyfer 2016/17 a'r ddwy flynedd ariannol ddilynol. Rhoddir hyn peth hyblygrwydd ar gyfer benthyca buan cyfyngedig yn y dyfodol, ond yn sicrhau ni ymgymerir ag unrhyw fenthyca ar gyfer dibenion referniw.

C) Gwariant cyfalaf

6,7 Amcangyfrif o Wariant Cyfalaf

Dyma'r Gwariant Cyfalaf a ragamcenerir o 2015/16 i 2018/19 ac mae'n seiliedig ar y bidiau cyfalaf a dderbyniwyd ar gyfer 2016/17.

8,9 Anghenion benthyca'r Cyngor (y Gofyniad Cyllido Cyfalaf)

Yr ail ddangosydd darbodus yw Gofyniad Cyllido Cyfalaf y Cyngor (GCC). Yn syml, y GCC yw cyfanswm y gwariant cyfalaf hanesyddol gweddilliol nad ydyw hyd yma wedi cael ei dalu amdano o adnoddau refeniw neu gyfalaf. Yn sylfaenol, mesur ydyw o anghenion benthyca sylfaenol y Cyngor. Bydd unrhyw wariant cyfalaf nad ydyw wedi ei dalu amdano ar unwaith, yn cynyddu lefel y GCC.

Nid yw'r GCC yn cynyddu i lefel amhenodol, oherwydd mae'r ddarpariaeth refeniw isaf (DRI) yn dâl refeniw blynyddol statudol sydd, yn gyffredinol, yn gostwng yr angen benthyca yn unol ag oes pob ased.

Mae'r GCC yn cynnwys unrhyw ymrwymadau tymor hir eraill (e.e. cynlluniau PFI, prydlesau ariannol). Er bod y rhain yn cynyddu'r GCC ac o'r herwydd, yn cynyddu angen y Cyngor i fenthyca, mae'r mathau hyn o gynllun yn cynnwys cyfleuster benthyca ac o'r herwydd, nid oes raid i'r Cyngor fenthyca ar wahân ar gyfer y cynlluniau hyn. Ar hyn o bryd, mae gan y Cyngor £dim o gynlluniau o'r fath yn y GCC.

Mae'r dangosyddion CRT (cyfeirnod 9) yn adlewyrchu'r setliad hunan-gyllido ar gyfer y CRT.

CH) Dyled Allanol

- 10. Y terfyn a awdurdodir ar gyfer dyled allanol.** Mae dangosydd pwylllog allweddol arall yn rheoli uchafswm lefel y benthyca. Gwaherddir dyledion allanol y tu draw i'r terfyn hwn ac mae angen i'r Cyngor llawn osod neu ddiwygio'r terfyn. Mae'n adlewyrchu'r lefel o ddyled allanol y gellid, er nad yw hynny'n beth a ddeisyfir, ei fforddio yn y tymor byr ond nid yw'n gynaliadwy yn y tymor hwy. Dyma'r terfyn statudol y penderfynir arno dan adran 3 (1) Deddf Llywodraeth Leol 2003. Mae'r Llywodraeth yn cadw'r opsiwn i reoli naill ai'r cyfan o holl gynlluniau'r cyngor neu gynlluniau cyngor penodol er nad ydyw hyd yma wedi defnyddio'r pŵer hwnnw.

Dywed y Swyddog Adran 151 Cyfarwyddwr Cyllid bod y Cyngor wedi cydymffurfio gyda'r dangosydd pwylllog hwn yn y flwyddyn gyfredol ac nid yw'n gweld anawsterau yn y dyfodol. Mae'r farn hon yn cymryd i ystyriaeth yr ymrwymadau cyfredol, y cynlluniau presennol, a'r cynigion sydd yn yr adroddiad hwn ar y gyllideb.

- 11. Terfyn CRT ar ddyledion.** Fel rhan o ddiwygio hunan-gyllido'r CRT, dyrennir terfyn ar ddyledion mewn perthynas â'r CRT ar gyfer pob awdurdod lleol yng Nghymru sydd â chyfrifoldeb am dai; (i'w gymhwyso ar 31 Mawrth bob blwyddyn). Bydd y bwlc rhwng y ddau, os yw 'r GCC o fewn y terfyn, yn cael ei gyfeirio ato fel uchdwr eithaf benthyciadau. Mae'r rhagamcan yn cymryd i ystyried y setliad ar yr un sail a'r raddfa yn gyfeirnod 2.
- 12. Y ffin weithredol.** Ffin yw hon na fyddir fel arfer yn disgwyl i ddyled allanol fynd yn uwch na hi. Yn y rhan fwyaf o achosion, byddai'n ffigwr tebyg i GCC ond gall fod yn is neu'n uwch gan ddiybennu ar lefelau'r ddyled wirioneddol.

Dangosyddion Rheoli Trysorlys

Cyfyngiadau rheoli trysorlys ar weithgareddau

Mae tri o gyfyngiadau mewn perthynas â gweithgareddau trysorlys sy'n ymwneud â dyled. Pwrpas y rhain yw cyfyngu ar weithgaredd y swyddogaeth trysorlys o fewn trothwyon penodol, a chan hynny, reoli risg a lleihau effaith unrhyw symudiad anffafriol yn y cyfraddau llog. Fodd bynnag, os yw'r rhain yn ein cyfyngu'n ormodol, byddant yn effeithio'n andwyol ar y cyfle i leihau costau / gwella perfformiad. Y dangosyddion hyn yw:-

- Y trothwyon uwch o ran y cyfraddau llog amrywiadwy. Mae hwn yn nodi uchafswm ar gyfer cyfraddau llog amrywiadwy yn seiliedig ar y ddyled net o fuddsoddiadau;
- Y trothwyon uwch ar gyfraddau llog sefydlog. Mae hwn yn debyg i'r dangosydd blaenorol ac mae'n cynnwys trothwy uchaf o ran cyfraddau llog sefydlog; a
- Strwythur aeddfedrwydd y benthyciadau. Gosodir y terfynau gros hyn i leihau bregusrwydd y Cyngor petai symiau cyfraddau sefydlog yn cwmpo ac y mae angen eu hail-gyllido ac sydd eu hangen ar gyfer y terfynau isaf ac uchaf.